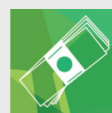

Posebno poročilo

Evropski semester – s priporočili za posamezne države se obravnavajo pomembna vprašanja, vendar jih je treba bolje izvajati

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Vsebina

	Odstavek
Povzetek	I–X
Uvod	01–13
Proces evropskega semestra	01–08
Odgovornost za evropski semester si delijo Komisija in države članice	09–13
Obseg revizije in revizijski pristop	14–20
Opažanja	21–56
Splošen napredek pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020	21–33
Šest od osmih ciljev strategije Evropa 2020 bo verjetno doseženih, cilji v zvezi z odpravo revščine in raziskavami pa ne bodo doseženi	21–24
Komisija ni dala dovolj priporočil za obravnavanje revščine in raziskav v nekaterih državah članicah	25–31
Osredotočenost evropskega semestra se je začela preusmerjati v cilje trajnostnega razvoja	32–33
Stopnja izvajanja priporočil za posamezne države, ki so jih posamezne države članice izvedle v celoti ali bistveno, je nizka, spremljanje, ki ga izvaja Komisija, pa ni vedno popolno	34–44
Pri več kot dveh tretjinah priporočil za posamezne države je bil dosežen vsaj „določen napredek“ pri izvajanju, vendar je stopnja teh priporočil, ki so jih posamezne države članice izvedle v celoti ali bistveno, majhna	34–37
Komisija ni v celoti dokumentirala spremljanja izvajanja priporočil za posamezne države	38–40
Nezadostna povezava med porabo proračunskih sredstev EU in izvajanjem priporočil za posamezne države	41–44

V priporočilih za posamezne države se obravnavajo ustrezna tveganja brez ustrezne obrazložitve, zakaj bi morale imeti nekatere reforme prednost pred drugimi	45–56
---	--------------

Število priporočil za posamezne države in njihovih podelov se je od leta 2015 zmanjšalo	45
---	----

Integrirane smernice so namenjene določanju prednostnih nalog, vendar Komisija ne poroča o njihovem izvajanju	46–47
---	-------

Priporočila za posamezne države odražajo tveganja, opredeljena v poročilih za posamezne države, vendar prednostna razvrstitev ni jasno razložena	48–52
--	-------

Nacionalni programi reform ne zagotavljajo vedno povratnih informacij o prednostnih ciljih EU ali o tem, kako so bili vključeni nacionalni deležniki	53–56
--	-------

Zaključki in priporočila	57–64
---------------------------------	--------------

Priloge

Priloga I – Razvoj procesa usklajevanja ekonomske politike od leta 1993

Priloga II – Glavni elementi procesa evropskega semestra od leta 2015

Priloga III – Časovni načrt evropskega semestra – glavne spremembe v obdobju 2011–2018

Priloga IV – Izbor držav članic za revizijski vzorec

Priloga V – Glavni kazalniki strategije Evropa 2020 za EU-28

Priloga VI – Ocena napredka pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020

Kratice in okrajšave

Glosar

Odgovori Komisije

Revizijska ekipa

Časovnica

Povzetek

I Evropski semester je letni cikel usklajevanja ekonomskih in fiskalnih politik v EU, ki ga izvajata Evropska komisija in Svet, da bi izboljšala gospodarsko in socialno trajnost EU. Evropski semester se je od svoje vzpostavitve leta 2010 postopoma razvijal.

II Evropski semester Komisiji, državam članicam, socialnim partnerjem in deležnikom omogoča, da so v stalnem dialogu. Poročila za posamezne države temeljijo na izčrpnih izmenjavah informacij z vladami, nacionalnimi organi in deležniki na strokovni in politični ravni. Evropski semester vpliva tudi na odločitve držav članic na področju proračunske in ekonomske politike. V tem okviru Komisija uporabi svojo diskrecijsko pravico in opredeli najpomembnejše izzive vsake države članice.

III Komisija ima vlogo koordinatorja, Svet pa ima končno odgovornost za izdajo smernic državam članicam. Rezultati procesa so priporočila za posamezne države, ki jih Svet na podlagi predlogov Komisije naslovi na vse države. Komisija spremlja izvajanje priporočil za posamezne države.

IV To poročilo je objavljeno ob koncu desetletnega obdobja strategije Evropa 2020 in na začetku novega strateškega obdobja. Je tretje iz vrste poročil Sodišča o evropskem semestru. Leta 2018 je Sodišče objavilo dve poročili, ki zajemata dve razsežnosti evropskega semestra: Pakt za stabilnost in rast ter postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji. Skupaj zagotavljata celovit pregled uspešnosti usklajevanja politik na ravni EU.

V Sodišče je preučilo, ali je Komisija uspešno izvajala postopke evropskega semestra za okrepitev nadzora nad politikami držav članic, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 1466/97 (v nadaljnjem besedilu: uredba). V tej reviziji se skupaj obravnavajo spoznanja, pridobljena na podlagi napredka pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020, izvajanje priporočil za posamezne države, njihovo oblikovanje in spremljanje njihovega izvajanja.

VI Napredek pri doseganju šestih od osmih ciljev strategije Evropa 2020, določenih za leto 2020, ki se nanašajo na ključna področja, kot so zaposlovanje, dosežena stopnja izobrazbe in energija, je bil pozitiven in ti cilji bodo verjetno v celoti doseženi. Toda v zvezi s cilji, povezanimi z revščino ter raziskavami in razvojem, je bil napredek počasen.

VII V priporočilih za posamezne države je bilo navedeno, da so potrebne pomembne strukturne reforme. Večletne ocene Komisije kažejo, da so države članice v obdobju

2011–2018 izvedle 26 % priporočil za posamezne države bistveno ali v celoti, približno 44 % pa vsaj z „določenim napredkom“. Pri izvajanju preostalih 30 % priporočil za posamezne države je bil dosežen „omejen napredek“ ali pa „ni bilo napredka“.

VIII Sodišče je pregledalo dokumente, pripravljene v okviru evropskega semestra, in ugotovilo, da se s priporočili za posamezne države na splošno obravnavajo vprašanja, opredeljena v poročilih za posamezne države, prednostnih nalogah iz letnega pregleda rasti in integriranih smernicah. V priporočilih za posamezne države so opredeljena tudi področja, ki jih je treba obravnavati, vendar pogosto brez ustrezne obrazložitve, zakaj bi morale imeti nekatere reforme prednost pred drugimi. Poročila Komisije za posamezne države na splošno vsebujejo opredelitev pomembnih tveganj in so dobra podlaga za oblikovanje priporočil za posamezne države.

IX Nacionalni programi reform vsebujejo ocene tveganj držav članic in odzive politike. Kljub temu je Sodišče odkrilo več primerov, v katerih nacionalni programi reform ne vsebujejo zadostnih informacij o tem, katere prednostne naloge in cilji se obravnavajo s predlaganimi ukrepi. Komisija ni zagotovila pisnih povratnih informacij o informacijskih vrzelih v posameznih nacionalnih programih reform.

X Sodišče na podlagi svojih ugotovitev Komisiji priporoča, naj okrepi:

- (1) osredotočenost na socialno in raziskovalno razsežnost procesa evropskega semestra;
- (2) spremljanje izvajanja priporočil za posamezne države;
- (3) povezavo med sredstvi EU in priporočili za posamezne države;
- (4) kakovost oblikovanja priporočil za posamezne države;
- (5) svoje ocene nacionalnih programov reform.

Opomba bralcu

To revizijsko poročilo je bilo dokončano pred izbruhom COVID-19, zato se v njem ne upoštevajo razvoj dogodkov in spremembe politike, ki so posledica pandemije.

Uvod

Proces evropskega semestra

01 Evropski semester je letni cikel usklajevanja ekonomskih in fiskalnih politik v EU, ki ga izvajata Evropska komisija in Svet, da bi izboljšala gospodarsko in socialno trajnost EU in obravnavala strukturne izzive, s katerimi se sooča EU: fiskalno politiko, makroekonomska neravnotežja in strukturne reforme, povezane z dolgoročno rastjo, zaposlovanjem in drugimi socialnimi vprašanji.

02 Evropski semester je bil vzpostavljen kot del odziva EU na gospodarsko in finančno krizo v Evropi od leta 2010¹. Njegov namen je uskladiti časovne načrte uvedenih postopkov in s tem tudi bolje uskladiti cilje nacionalnih politik na področju proračuna, rasti in zaposlovanja po finančni krizi (glej *Prilogo I*). Evropski semester združuje več postopkov, ki zajemajo kompleksna področja z različnimi ureditvami usklajevanja: preventivni del Pakta za stabilnost in rast, postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji ter strategijo Evropa 2020 za rast in delovna mesta (glej *tabelo 1*).

¹ Evropski semester je bil uveden kot nov element na podlagi sporazuma iz leta 2010 (glej sporočilo z naslovom *Okrepitev usklajevanja ekonomskih politik*, COM(2010) 250 final, in sporočilo z naslovom *Usklajevanje gospodarskih politik za stabilnost, rast in delovna mesta – Kako izboljšati gospodarsko upravljanje EU*, COM(2010) 367/2), ter sprememb, uvedenih z Uredbo (EU) št. 1175/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1466/97 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 306, 23.11.2011, str. 12).

Tabela 1 – Razsežnosti politik in postopki, ki se usklajujejo v okviru evropskega semestra

	Razsežnosti politik v okviru evropskega semestra					
Področje	fiskalno		makroekonomsko		mikroekonomsko in strukturno	
Smernice EU	integrirane smernice: širše smernice ekonomskih politik in smernice za zaposlovanje					
Politika EU	Pakt za stabilnost in rast		postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji		strategija Evropa 2020	
Podpolitika	preventivni del Pakta za stabilnost in rast	korektivni del Pakta za stabilnost in rast (postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem)*	preventivni ukrep postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji	popravljalni ukrep postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji	delovna mesta	rast

Opomba: *Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem spada pod Pakt za stabilnost in rast ter ima ločeno pravno podlago in postopke za izvajanje, čeprav je odvisen od usklajevanja, ki se izvaja v okviru evropskega semestra.

Vir: Evropsko računsko sodišče

03 Evropski semester Komisiji, državam članicam, socialnim partnerjem in deležnikom omogoča, da so v stalnem dialogu. Za spodbujanje globlje ravni nacionalne odgovornosti na ravni držav članic poteka izčrpna izmenjava informacij med Komisijo in nacionalnimi vladami, nacionalnimi organi in deležniki. Evropski semester vpliva na odločitve držav članic na področju proračunske in ekonomske politike. V tem okviru Komisija uporabi svojo diskrecijsko pravico in opredeli najpomembnejše izzive vsake države članice.

04 Strategija Evropa 2020 za delovna mesta in rast² (strategija Evropa 2020) je bila sprejeta 17. junija 2010 med finančno in gospodarsko krizo. Nadomestila je lizbonsko strategijo. Strategija Evropa 2020 je desetletna strategija za pomoč EU pri premagovanju krize, katere cilj je zagotoviti, da EU postane pametno, trajnostno in vključujoče gospodarstvo. V **okviru 1** so navedeni cilji strategije Evropa 2020. Napredek pri njihovem doseganju se ocenjuje v okviru evropskega semestra. Države članice so

² Glej sporočilo Komisije z naslovom Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast, COM(2010) 2020 z dne 3. marca 2010, Priloga 1, str. 30.

bile pozvane, naj o napredku pri doseganju ciljev poročajo v svojih nacionalnih programih reform³.

Okvir 1

Cilji EU strategije Evropa 2020

- Zvišanje stopnje zaposlenosti prebivalstva v starosti od 20 do 64 let s sedanjih 69 % na vsaj 75 %,
- uresničitev cilja investiranja 3 % BDP v raziskave in razvoj, zlasti z izboljšanjem razmer za naložbe v raziskave in razvoj v zasebnem sektorju, ter razvoj novih kazalnikov za spremljanje inovacij,
- zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za najmanj 20 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 ali za 30 %, če obstajajo ustrezni pogoji, povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v končni porabi energije na 20 % in dosega 20-odstotnega povečanja energijske učinkovitosti,
- zmanjšanje stopnje zgodnjega opuščanja šolanja s sedanjih 15 % na 10 % ter povečanje deleža prebivalstva v starosti od 30 do 34 let, ki je končalo terciarno izobraževanje, z 31 % na vsaj 40 %,
- zmanjšanje števila Evropejcev, ki živijo pod nacionalno pragom revščine, za 25 %, s čimer bi iz revščine rešili 20 milijonov ljudi.

Vir: sporočilo Komisije z naslovom Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast, COM(2010) 2020 z dne 3. marca 2010, Priloga 1, str. 30

05 Komisija in države članice so evropski semester postopoma razvijale. Potekajo razprave o razširitvi njegove osredotočenosti z osrednje fiskalne in socialno-ekonomske še na okoljsko trajnost in pravno državo. V letnem pregledu rasti EU za leto 2020 je prikazana preusmeritev strategije Unije v trajnostno rast. Poleg tega so v njem cilji trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov določeni kot temeljni cilji in evropski zeleni dogovor kot nova strategija za rast, poročila za posamezne države za leto 2020 pa naj bi vsebovala analizo in spremljanje ciljev trajnostnega razvoja⁴. Komisija v ločenem sporočilu preučuje načine, na katere lahko

³ Sporočilo Komisije z naslovom Ocena izvajanja strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast, COM(2014) 130 final/2 z dne 19. marca 2014, str. 18.

⁴ Sporočilo Komisije z naslovom Letna strategija za trajnostno rast za leto 2020, COM(2019) 650 final z dne 17. decembra 2019.

makroekonomski nadzor prispeva k opredelitvi in obravnavi nekaterih izzivov na področju pravne države⁵.

06 Proces evropskega semestra vsebuje naslednje dokumente (glej *Prilogo II*):

- **širše smernice ekonomskih politik in smernice za zaposlovanje** pod skupnim imenom integrirane smernice. Te smernice predlaga Komisija in sprejme Svet, namenjene pa so usmerjanju politik držav članic na teh področjih. Medtem ko širše smernice ekonomskih politik niso omejene na posebno obdobje (zadnje smernice so bile odobrene leta 2015), se smernice za zaposlovanje posodobijo ali ponovno potrdijo vsako leto. Čeprav smernice za države članice niso zavezujoče ali izvršljive, zagotavljajo pravno podlago za Komisijo, da izda priporočila za posamezne države. Poleg tega mora Komisija skladno z uredbo pregledovati in preučevati njihovo izvajanje,
- **letni pregled rasti** je sporočilo, ki ga pripravi Komisija, predstavi pa se novembra v okviru jesenskega svežnja. V njem so opisani glavni izzivi, s katerimi se soočata EU in euroobmočje, določene splošne ekonomske in socialne prednostne naloge za EU ter navedene smernice glede politik na ravni EU za države članice za naslednje leto, Prednostne naloge letnega pregleda rasti temeljijo na drugih poročilih iz jesenskega svežnja ali drugih ustreznih dokumentih, na primer: letni pregled rasti za leto 2018 temelji „na govoru predsednika Junckerja o stanju v Uniji leta 2017, evropskem stebru socialnih pravic, beli knjigi o prihodnosti Evrope in petih nadaljnjih dokumentih z razmislekom. Pri njihovi pripravi so bile upoštevane [tudi] razprave z Evropskim parlamentom, Svetom, drugimi institucijami EU, nacionalnimi parlamenti in socialnimi partnerji”,
- **jesenski sveženj** poleg letnega pregleda rasti vključuje tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja za postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji in osnutek skupnega poročila o zaposlovanju. Od leta 2015 vključuje sporočilo s povzetkom ocene Komisije glede osnutkov proračunskih načrtov za prihodnje leto, ki jih predložijo države članice euroobmočja, in priporočil za euroobmočje,
- **poročila za posamezne države** so delovni dokumenti služb Komisije, ki jih Komisija od leta 2015 predstavi vsako leto februarja (pred letom 2015 je Komisija maja objavila delovni dokument služb Komisije, ki je vseboval oceno nacionalnih programov reform in poglobljenih pregledov, ki so bili aprila objavljeni ločeno). Vsebujejo oceno gospodarskih razmer posamezne države članice ter napredka pri

⁵ Glej sporočilo Komisije z naslovom Nadaljnja krepitev pravne države v Uniji, COM(2019) 163 final, str. 9–12.

doseganju ciljev strategije Evropa 2020 in izvajanju priporočil za posamezne države,

- **programe stabilnosti in konvergenčne programe ter nacionalne programe reform** države članice predložijo vsako leto aprila. Skladno z uredbo morajo programi stabilnosti in konvergenčni programi zajemati fiskalne načrte, v katerih se upoštevajo različna fiskalna vprašanja in vprašanja v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji. Poleg tega morajo države članice predstaviti nacionalne programe reform, v katerih so opisani njihovi načrti, pri čemer se upoštevajo različne večletne in letne smernice, zagotovljene na ravni EU, na primer vprašanja, povezana z makroekonomskimi neravnotežji, strategija Unije za rast in delovna mesta (strategija Evropa 2020), integrirane smernice (širše smernice ekonomskih politik in smernice za zaposlovanje) in letni pregled rasti. Komisija tudi vsako leto državam članicam pošlje dopis s posebnimi smernicami o obliki in vsebini nacionalnih programov reform,
- **delovne dokumente služb Komisije za preventivni del** pripravijo službe Komisije vsako leto maja ter predstavijo analizo programov stabilnosti in konvergenčnih programov. Ti dokumenti vsebujejo vsa opredeljena fiskalna tveganja ter poročilo o fiskalnih gibanjih in skladnosti z okvirom fiskalnih pravil preventivnega dela Pakta za stabilnost in rast,
- **priporočila za posamezne države** Komisija vsako leto maja predlaga Svetu, ta pa jih odobri julija. Komisija nato spremlja njihovo izvajanje, da bi ocenila napredek in o njem poročala v poročilih za posamezne države, ki jih pripravi naslednje leto. Kadar ni napredka ali poslabšanja, Svet na podlagi priporočila Komisije odloči, ali so potrebni nadaljnji izvršilni koraki (na primer sankcije ali drugi ukrepi, kot so odločitve o omejitvi financiranja EU),
- **poročila o spremljanju izvajanja priporočil:** za države z ugotovljenimi makroekonomskimi neravnotežji obstaja tudi posebno spremljanje napredka pri politični agendi in priporočilih za posamezne države, ki so relevantna za postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji. To poteka novembra in decembra. Poročila o spremljanju, ki jih pripravi Komisija, so predmet razprav v odborih Sveta in so objavljena. Svet sklepe o celotnem spremljanju izda januarja naslednje leto.

07 V *Prilogi III* so predstavljene glavne spremembe časovnega načrta evropskega semestra v obdobju 2011–2018.

08 Od leta 2011 so bile skupaj štiri države članice (Irska, Portugalska, Ciper in Grčija) izključene iz evropskega semestra za obdobja, v katerih so bile vključene v programe za

makroekonomsko prilagoditev. S tem se je preprečilo podvajanje priporočil za ukrepe, določene v teh programih.

Odgovornost za evropski semester si delijo Komisija in države članice

09 Svet ima končno odgovornost za izdajo smernic državam članicam na podlagi priporočil Komisije. Posebni ukrepi, ki so potrebni, so v pristojnosti nacionalnih organov. Ta diskrecijska pravica je potrebna za ohranjanje politične odgovornosti na ravni držav članic (na nacionalni, regionalni, lokalni ravni).

10 Komisija ima vlogo koordinatorja, pooblastila za sankcioniranje pa ima le v zvezi s Paktom za stabilnost in rast ter postopkom v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, pri čemer se pričakuje, da upošteva načeli subsidiarnosti in sorazmernosti. Odgovorna je tudi za letne preglede rasti, poročila za posamezne države in osnutek priporočil za posamezne države, strategijo Evropa 2020, delovne dokumente služb Komisije za preventivni del Pakta za stabilnost in rast, osnutek skupnega poročila o zaposlovanju, poglobljene preglede in poročilo o mehanizmu opozarjanja, pa tudi za vse spremljanje in poročanje o spremljanju izvajanja priporočil. Prav tako je odgovorna za to, da proces vsakih pet let pregleda in po potrebi da priporočila za njegovo prilagoditev⁶.

11 Generalni sekretariat Komisije je odgovoren za nadzor in usklajevanje evropskega semestra ter usmerja osrednjo skupino generalnih direktorats, ki vključuje Generalni direktorat za gospodarske in finančne zadeve (GD ECFIN), Generalni direktorat za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja (GD GROW) ter Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (GD EMPL). Sodelovanje generalnih direktorats v osrednji skupini se lahko spremeni v skladu s prednostnimi nalogami procesa evropskega semestra. Ekipe za posamezne države vključujejo vodje ekip iz Generalnega sekretariata in uradnike različnih generalnih direktorats, pa tudi uradnike, odgovorne za evropski semester, iz predstavništev EU v državah članicah.

12 Svet je odgovoren za izdajo smernic državam članicam. Upošteval naj bi priporočila in predloge Komisije ali pa svoje stališče javno predstavil, če se z njimi ne strinja⁷.

⁶ Člen 12(a) Uredbe št. 1466/97.

⁷ Člen 2-a(3) in člen 2-ab(2) Uredbe št. 1466/97.

13 Koncept nacionalne odgovornosti je ključen za proces evropskega semestra. Nanaša se na stopnjo zavezanosti in napredka, ki se zahteva od držav članic pri zagotavljanju tesnejše uskladitve ekonomskih politik in trajnostne konvergence ekonomskih učinkov v skladu s členi 120, 121 in 148 PDEU ter določbami uredbe. Ta koncept je bil postopoma nadgrajen v različnih sporočilih Sveta in Komisije ter v uredbi (glej [okvir 2](#)).

Okvir 2

Koncept nacionalne odgovornosti za izvajanje evropskega semestra

V skladu z Resolucijo iz Luxembourga o usklajevanju ekonomskih politik iz leta 1997 je treba pri okrepljenem usklajevanju fiskalnih politik spoštovati načelo subsidiarnosti iz Pogodbe ob upoštevanju pristojnosti nacionalnih vlad pri določanju njihove strukturne in proračunske politike, pri tem pa upoštevati določbe Pogodbe ter Pakta za stabilnost in rast⁸. Ta točka je bila ponovno poudarjena v predlaganih spremembah Pakta za stabilnost in rast leta 2005⁹.

Države članice so leta 2011 ponovno poudarile, da „[p]ridobljene izkušnje in storjene napake v prvem desetletju ekonomske in monetarne unije kažejo potrebo po izboljšanju ekonomskega upravljanja v Uniji, ki bi moralo temeljiti na močnejšem nacionalnem lastništvu skupno dogovorjenih pravil in politik ter na trdnem okviru nadzora nad nacionalnimi ekonomskimi politikami na ravni Unije“¹⁰.

Države članice morajo upoštevati te usmeritve pri oblikovanju svoje ekonomske, zaposlovalne in proračunske politike pred sprejetjem bistvenih odločitev glede nacionalnega proračuna za naslednja leta¹¹ ter pri izvajanju svojih priporočil za posamezne države. Države članice v svojih nacionalnih programih reform predstavijo svoje načrte in poročajo o napredku.

⁸ Sklepi predsedstva Evropskega sveta v Luxembourgu z dne 12. in 13. decembra 1997, Priloga I – Resolucija Evropskega sveta o usklajevanju gospodarske politike v tretji fazi EMU ter členu 109 in členu 109b Pogodbe, odstavek 3.

⁹ Poročilo Sveta Evropskemu svetu – *Improving the implementation of the Stability and Growth Pact*, Bruselj, 21. marec 2005, 7423/05, UEM 97, ECOFIN 104, str. 4 Priloge.

¹⁰ Uredba (EU) št. 1173/2011 o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju, preambula, odstavek 3, 16.11.2011.

¹¹ Drugi odstavek člena 2-a(3) Uredbe št. 1466/97.

Nacionalna odgovornost se nanaša tudi na dialog med Komisijo in številnimi akterji v državah članicah v vsaki fazi cikla evropskega semestra, z rednimi obiski v državah članicah na politični in tehnični ravni¹².

Za izboljšanje fiskalne discipline in povečanje nacionalne odgovornosti za fiskalna pravila EU morajo države članice v skladu s fiskalnim okvirom EU vzpostaviti nacionalne proračunske okvire in neodvisne fiskalne institucije, pristojne za spremljanje izpolnjevanja numeričnih fiskalnih pravil in ocenjevanje potrebe po aktiviranju popravljivih mehanizmov.

¹² Člen 11(1) in (2) Uredbe št. 1466/97.

Obseg revizije in revizijski pristop

14 Glavno revizijsko vprašanje je bilo, ali je Komisija uspešno uskladila ekonomske in strukturne politike v skladu z Uredbo (EU) št. 1466/97 o evropskem semestru (v nadaljnjem besedilu: uredba). Sodišče je preučilo, kako Komisija izvaja uredbu. Pregledalo je okvir za evropski semester ter strategijo Evropa 2020 in s tem povezane strukturne reforme, potrebne za izboljšanje socialne in gospodarske trajnosti.

15 S tem poročilom se zaključuje sklop treh poročil Evropskega računskega sodišča o evropskem semestru. Prvi dve razsežnosti evropskega semestra, Pakt za stabilnost in rast ter postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, sta bili zajeti v dveh posebnih poročilih, objavljenih leta 2018¹³. Natančneje, Sodišče je obravnavalo naslednja revizijska vprašanja:

- (a) Ali je bil napredek pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020 zadosten in ali je bilo usklajevanje te strategije v okviru evropskega semestra uspešno izvedeno?
- (b) Ali so se s priporočili za posamezne države obravnavale prednostne naloge iz letnega pregleda rasti in integriranih smernic ter ali so države članice v celoti ali zadostno izvedle priporočila za posamezne države?
- (c) Ali je Komisija na splošno skrbno spremljala izvajanje priporočil za posamezne države in ali je zagotovila pravilne informacije?
- (d) Ali je Komisija oblikovala priporočila za posamezne države in pripravila priporočilo Svetu na podlagi svojih ocen iz poročil za posamezne države in iz svojih ocen nacionalnih programov reform držav članic?

16 Sodišče je proces evropskega semestra podrobno preučilo na vzorcu šestih držav članic (Avstrija, Belgija, Finska, Madžarska, Italija in Nizozemska) v obdobju 2011–2018 (za izbiro držav članic v vzorcu glej [Prilogo IV](#)). Kadar je bilo potrebno, je Sodišče obravnavalo tudi druge države članice.

¹³ Glej revizijo Evropskega računskega sodišča glede postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji – Posebno poročilo št. 3/2018 in revizijo Evropskega računskega sodišča v zvezi s preventivnim delom Pakta za stabilnost in rast – Posebno poročilo št. 18/2018.

17 Revizijska merila Sodišča so temeljila na:

- (a) zahtevah pravnega okvira, zlasti Uredbe (ES) št. 1466/97, v zvezi z evropskim semestrom;
- (b) strategiji Evropa 2020 in pregledih, ki jih je Komisija izvedla v zvezi s procesom oziroma njegovo predhodnico, lizbonsko strategijo;
- (c) notranjih smernicah Komisije za pripravo različnih ocen in poročil, ki so namenjene skupinam, zadolženim za posamezne države, ali državam članicam;
- (d) dokumentih, ki so jih izdale različne institucije EU in druge mednarodne organizacije ali ki jih je Sodišče pridobilo pri raziskavah za opredelitev dobre prakse.

18 Sodišče je v dveh ciklih (v letih 2014 in 2016) pregledalo celotno verigo dokumentov (letne preglede rasti, poročila za posamezne države, nacionalne programe reform, priporočila za posamezne države, poročila o spremljanju izvajanja priporočil) za vsako državo članico v vzorcu, da bi razumelo delovanje procesa ter to, ali/kako posamezni dokumenti uspešno in racionalizirano dopolnjujejo drug drugega.

19 Glavni revidiranci Sodišča so bili Generalni sekretariat Komisije, ki je večinoma odgovoren za usklajevanje procesa, in osrednji generalni direktorati (tj. ECFIN, EMPL, GROW).

20 To revizijsko poročilo je bilo dokončano pred izbruhom COVID-19, zato se v njem ne upoštevajo razvoj dogodkov in spremembe politike, ki so posledica pandemije.

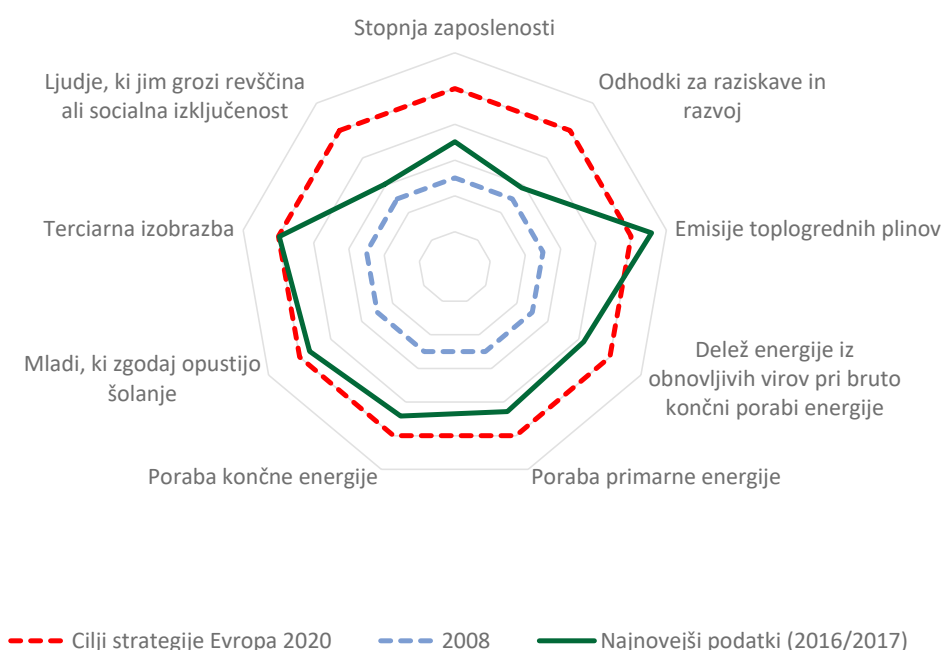
Opažanja

Splošen napredek pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020

Šest od osmih ciljev strategije Evropa 2020 bo verjetno doseženih, cilji v zvezi z odpravo revščine in raziskavami pa ne bodo doseženi

21 V strategiji Evropa 2020 je določenih osem ciljev za države članice. Napredek pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020 je v celotni EU na splošno pozitiven, v državah članicah pa mešan (glej [Prilogo V](#)). Na ravni EU bodo cilji v zvezi z zaposlovanjem, energetiko in izobraževanjem leta 2020 verjetno doseženi. Toda na napredek pri doseganju ciljev v zvezi z odpravo revščine je vplivala finančna kriza leta 2008, napredek držav članic pri doseganju ciljev v zvezi z raziskavami in razvojem pa je bil omejen (glej [sliko 1](#) in [Prilogo V](#)).

Slika 1 – Kazalniki strategije Evropa 2020, uporabljeni za merjenje napredka pri doseganju ciljev med letoma 2008 in 2018

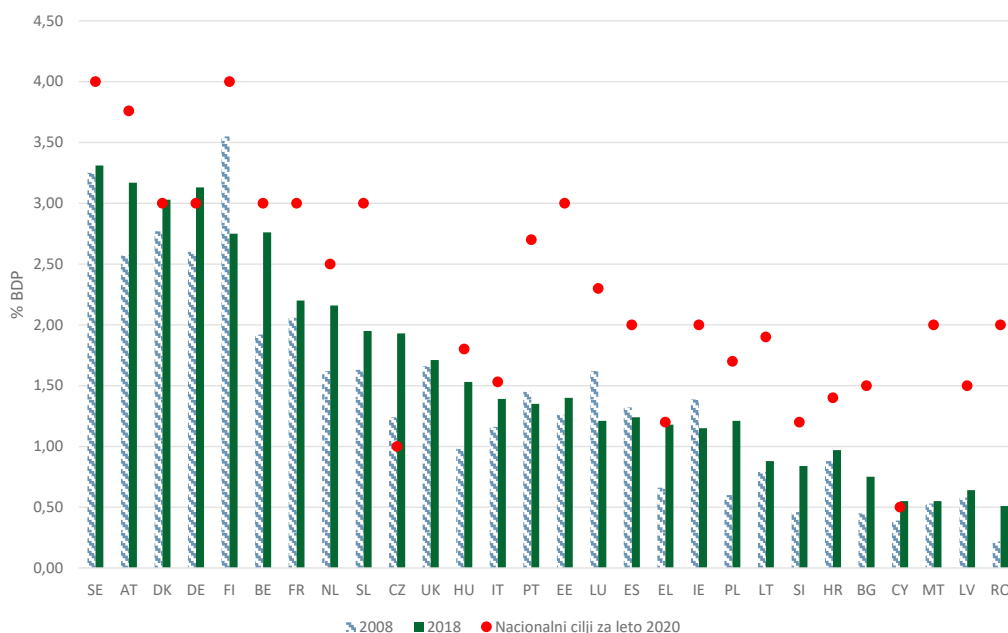
Opomba: Dva kazalnika, s katerima se meri poraba primarne in končne energije, se uporabljata za merjenje napredka pri doseganju cilja povečanja energijske učinkovitosti za 20 %.

Vir: Eurostat

22 Število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, se je v letih takoj po krizi povečalo (s 116 milijonov leta 2008 na 122 milijonov leta 2012) in po letu 2012 začelo upadati skupaj z okrevanjem v splošnem gospodarstvu (s 122 milijonov leta 2012 na 109,2 milijona leta 2018)¹⁴. Vendar je bil cilj strategije Evropa 2020 do leta 2020 rešiti 20 milijonov ljudi iz revščine ali socialne izključenosti glede na izhodišče iz leta 2008 na 96,1 milijona.

23 Kar zadeva raziskave in razvoj, je bil cilj, določen leta 2000 v okviru lizbonske strategije, povečati odhodke za raziskave in razvoj na 3 % BDP v vsaki državi članici in zagotoviti, da bo EU do leta 2010 postala najbolj konkurenčno in dinamično na znanju temelječe gospodarstvo na svetu. Ta cilj ni bil nikoli dosežen. V strategiji Evropa 2020 je bil določen enak cilj, tj. navedeno 3-odstotno povečanje, vendar za EU kot celoto, kar državam članicam omogoča, da same določijo svoje nacionalne cilje. Nacionalni cilji se zelo razlikujejo, kot je prikazano na *sliki 2*.

Slika 2 – Odhodki za raziskave in razvoj v letih 2008 in 2018 ter cilji v zvezi z raziskavami in razvojem v okviru strategije Evropa 2020 po državah članicah

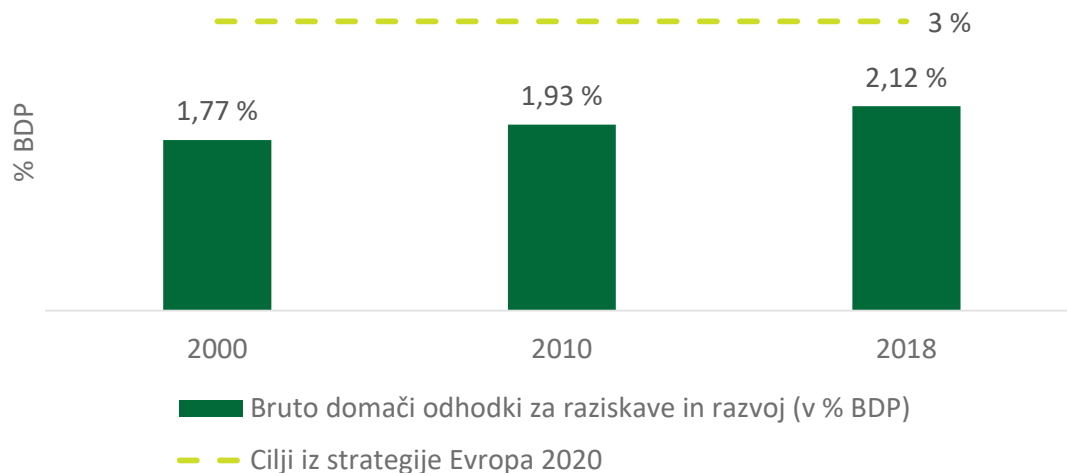
Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Eurostata, *Intramural R&D expenditure (GERD) by sectors of performance* [rd_e_gerdtot], 31. januar 2020

Opomba: Ciljna vrednost v zvezi z raziskavami in razvojem za Češko se nanaša samo na javnofinančne odhodke za raziskave in razvoj (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Europe_2020_indicators_-_research_and_development).

¹⁴ Leto 2008 je bilo prvotno referenčno obdobje, glede na katero so bili določeni cilji.

24 V desetih letih od leta 2000 do leta 2010 se je raven povečala na 1,93 % BDP, kar je povečanje le za 0,16 odstotne točke. V naslednjih osmih letih so se odhodki v okviru strategije Evropa 2020 povečali na 2,12 % BDP leta 2018, kar pomeni nadaljnje povečanje za samo 0,19 odstotne točke (glej [sliko 3](#)).

Slika 3 – Bruto domači odhodki za raziskave in razvoj v EU-28 (delež BDP)

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Eurostata

Komisija ni dala dovolj priporočil za obravnavanje revščine in raziskav v nekaterih državah članicah

25 Med letoma 2011 in 2016 je Komisija izdala priporočila za posamezne države za 14 držav članic in v njih revščino neposredno obravnavala. Vendar so bili med analizo Sodišča odkriti primeri, v katerih tega ni storila, ko se je stanje poslabšalo. Na [tabeli 2](#) je na primer ponazorjeno, da leta 2016 ni bilo izdanih nobenih priporočil za posamezne države za 11 od 18 držav članic, v katerih se je število ljudi, ki živijo v revščini in socialni izključenosti, (v različnem obsegu) povečalo v primerjavi z ravno pred krizo.

Tabela 2 – Države članice, za katere leta 2016 niso bila izdana priporočila za posamezne države v zvezi z odpravo revščine

MS*	Število ljudi	Odstotne točke
BE	+145 000	+0,4
CY	+53 000	+4,1
DK	+119 000	+1,6
FI	+17 000	−0,1**
FR	+390 000	0,0
LU	+24 000	+3,5
MT	+18 000	+3,7
NL	+319 000	+1,6
PT	+106 000	+1,5
SE	+224 000	+0,8
UK	+1 202 000	+0,9

* Grčija je izključena, ker v letu 2016 ni bila vključena v proces evropskega semestra, saj se je zanjo izvajal tretji program za ekonomsko prilagoditev (2015–2018).

** Finska je vključena v tabelo kljub manjšemu zmanjšanju odstotnih točk ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, saj je zabeležila povečanje števila prebivalstva (glavni kazalnik za strategijo Evropa 2020).

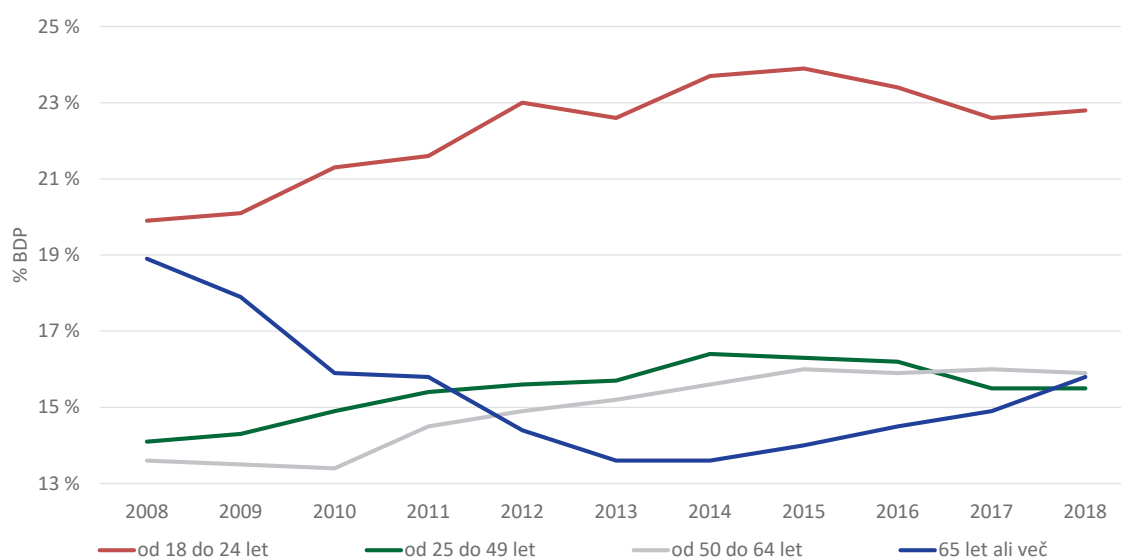
Vir: Eurostat za podatke o revščini in socialni izključenosti, podatkovna zbirka Komisije CESAR za razvrstitev priporočil za posamezne države

26 Komisija je izdala več priporočil za posamezne države, v katerih se obravnava odprava revščine na področjih, kot so zaposlovanje, pridobitev znanj in spretnosti, vseživljenjsko učenje, otroško varstvo in vključevanje prej marginaliziranih državljanov na trg dela. Vendar Sodišče meni, da bi bilo glede na cilj iz strategije Evropa 2020 in učinek finančne krize na stopnjo napredka mogoče dati več priporočil za posamezne države, ki bi bila osredotočena neposredno na ukrepe za odpravo revščine.

27 Komisija je zaradi visoke brezposelnosti uvedla več pomembnih ukrepov, financiranih iz proračuna EU, ki so na primer ciljno usmerjeni v regije z visokimi stopnjami brezposelnosti mladih. Kljub tem prizadevanjem se je med letoma 2008 in 2018 pojavnost revščine, kakor se meri s kazalnikom tveganja revščine, močno razlikovala med starostnimi skupinami. Tveganje revščine se je znatno povečalo za starostno skupino od 18 do 24 let, in znatno zmanjšalo za generacijo ljudi, starejših od

65 let. Razlika glede tveganja revščine med tema dvema starostnima skupinama je tako leta 2018 dosegla 7,0 odstotne točke, medtem ko je leta 2008 znašala le 1 odstotno točko¹⁵ (glej [sliko 4](#)). Eurostat je ta kazalnik opredelil kot delež oseb z ekvivalentnim razpoložljivim dohodkom pod pragom tveganja revščine, ki je določen kot 60 % nacionalnega srednjega ekvivalentnega razpoložljivega dohodka (po socialnih transferjih)¹⁶.

Slika 4 – Število ljudi, ki jim grozi dohodkovna revščina, po starostnih skupinah v EU-27 v obdobju 2008–2017 (kot delež celotnega prebivalstva)

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Eurostata, *At-risk-of-poverty rate by poverty threshold, age and sex – EU-SILC and ECHP surveys* [ilc_li02], posodobljeno 31. januarja 2020

28 V obdobju pred revizijo je prišlo do številnih dogodkov, zaradi katerih se še naprej krepi osredotočenost na vprašanja zaposlovanja in revščine:

- o leta 2017 je bil sprejet evropski steber socialnih pravic z 20 načeli, ki so jih podprli Evropski parlament, Svet in Komisija¹⁷,

¹⁵ Glej tudi razpravo uslužbencev Mednarodnega denarnega sklada z naslovom *Inequality and poverty across generations in the EU*, januar 2018.

¹⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tessi012&language=en>.

¹⁷ Priporočilo Komisije z dne 26. aprila 2017 o evropskem stebru socialnih pravic, C(2017) 2600 final.

- o v okviru ciljev trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov do leta 2030 so se voditelji EU zavezali, da bodo poleg drugih trajnostnih ciljev (podnebne spremembe) vsaj za polovico zmanjšali delež ljudi, ki živijo v revščini v vseh njenih razsežnostih¹⁸,
- o predsednica Komisije je v svoji agendi za Evropo povedala, da želi uskladiti socialno in tržno razsežnost, in sicer s predstavitvijo akcijskega načrta za celovito izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, in da bi bilo treba evropski semester preoblikovati v instrument, ki bo vključeval cilje trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov¹⁹.

29 Evropski semester bi lahko postal pomemben proces usklajevanja politik za obravnavanje odpravljanja revščine na večrazsežnosten način: z zagotavljanjem zadostnih fiskalnih blažilnikov za podporo med krizo in takoj po njej, s priporočili za vse države z visokimi ali vse višjimi stopnjami revščine ter z nadaljnjo krepitvijo povezave med priporočili za posamezne države in proračunsko podporo za spodbujanje reform.

30 V zvezi z raziskavami in razvojem je Sodišče ugotovilo, da Komisija vsem državam članicam, ki se niso približevale nacionalnim ciljem porabe na tem področju, ni dala ustreznih priporočil za posamezne države. V letu 2017 na primer ni bilo pripravljenih ustreznih priporočil za posamezne države za 17 takih držav članic (glej [tabelo 3](#) v [Prilogi VI](#)).

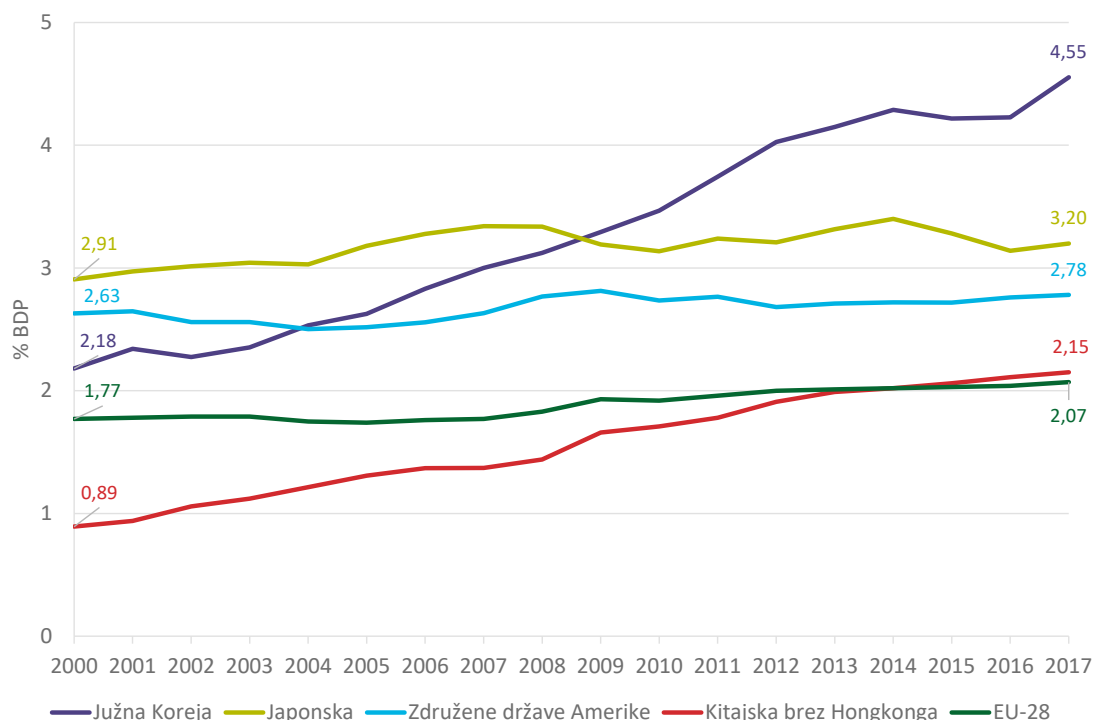
31 Na svetovni ravni EU zaostaja za drugimi naprednimi gospodarstvi, kot so Združene države Amerike, Japonska in Južna Koreja. Kitajska na področju raziskav in razvoja hitro dohiteva druge države (glej [sliko 5](#)). V sedanjem okviru povečane konkurence drugih svetovnih akterjev je treba v okviru evropskega semestra in zunaj njega na tem področju narediti več. Države članice so sicer ohranile svoje javne odhodke za raziskave in razvoj, vendar pa poslovni sektor pri teh odhodkih zaostaja in je sektor z največjim potencialom za napredek v prihodnosti²⁰.

¹⁸ Resolucija Združenih narodov, ki jo je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov, Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, A/RES/70/1, 25. september 2015.

¹⁹ Politične usmeritve naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024 – Bolj ambiciozna Unija – Moj načrt za Evropo, ki jih je predsednica Ursula von der Leyen predstavila med svojo kandidaturo, str. 9.

²⁰ Glej sliko 2 na str. 4 strateškega dokumenta Evropskega središča za politično strategijo, Evropska komisija, izdaja 6/2015.

Slika 5 – Odhodki za raziskave in razvoj kot odstotek BDP za EU v primerjavi z drugimi svetovnimi akterji

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Eurostata

Osredotočenost evropskega semestra se je začela preusmerjati v cilje trajnostnega razvoja

32 Komisija je začela spremljati napredek nacionalnih politik pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, in sicer z vključitvijo nove priloge (priloge E), ki predstavlja statistično oceno trendov v zvezi s cilji trajnostnega razvoja v državah članicah v preteklih petih letih na podlagi sklopa kazalnikov ciljev trajnostnega razvoja EU, ki ga je pripravil Eurostat. Poleg tega je začela dajati tudi priporočila za posamezne države, ki se nanašajo na cilje trajnostnega razvoja. Ta nedavna priporočila za posamezne države niso bila zajeta v revizijskem delu Sodišča.

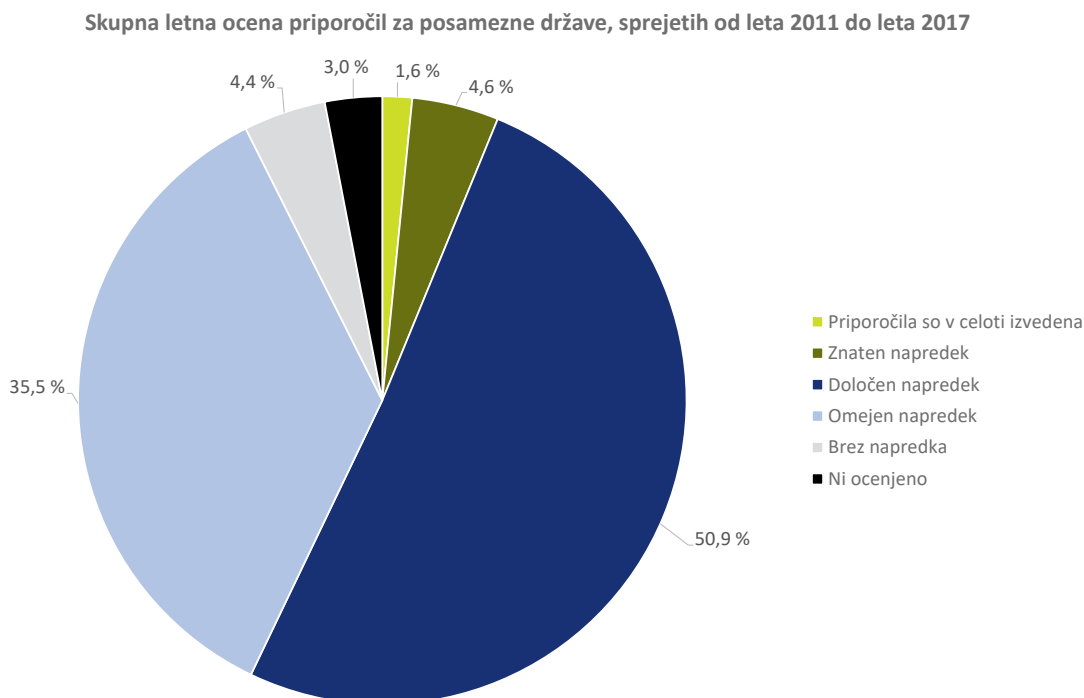
33 Podobno je Sodišče odkrilo malo primerov s poročili za posamezne države, v katerih bi bila poudarjena vprašanja, povezana s pravno državo, kot so neodvisnost sodstva, korupcija, nasprotje interesov in svoboda medijev. To so dobri primeri tega, kako lahko evropski semester prispeva k pravni državi.

Stopnja izvajanja priporočil za posamezne države, ki so jih posamezne države članice izvedle v celoti ali bistveno, je nizka, spremljanje, ki ga izvaja Komisija, pa ni vedno popolno

Pri več kot dveh tretjinah priporočil za posamezne države je bil dosežen vsaj „določen napredek“ pri izvajanju, vendar je stopnja teh priporočil, ki so jih posamezne države članice izvedle v celoti ali bistveno, majhna

34 Komisija je vzpostavila notranjo podatkovno zbirko CESAR, ki vsebuje ocene stopnje izvajanja priporočil za posamezne države, ki jih pripravijo različni generalni direktorati. Glede na podatke v zbirki CESAR je bilo v obdobju 2011–2017 1,6 % priporočil za posamezne države razvrščenih v kategorijo „v celoti izvedeno“ v enem letu od objave, medtem ko jih je kategorijo „znaten napredek“ doseglo 4,6 % (glej [sliko 6](#) in [okvir 3](#)). Večina priporočil za posamezne države je razvrščena v kategorijo „določen napredek“ (50,9 %) ali „omejen napredek“ (35,5 %). Priporočila za posamezne države so pogosto razvrščena v kategorijo „določen napredek“, ko so sprejeti ukrepi ali reforme v nacionalnih parlamentih ali z ministrskimi sklepi.

Slika 6 – Letne ocene statusa izvajanja priporočil za posamezne države

Vir: Evropsko računsko sodišče, letna ocena za obdobje 2011–2017 na podlagi podatkovne zbirke Komisije CESAR

35 Čeprav je to pomemben korak v smeri obravnavanja priporočil za posamezne države, je Komisija v svoji oceni pravilno ugotovila, da morajo države članice na tem področju še precej narediti. Na podlagi tega je mogoče sklepati, da evropski semester sicer zagotavlja dobro usklajevalno platformo za spremljanje napredka, vendar pa države članice priporočil za posamezne države niso izvedle v zadostnem obsegu, da bi obravnavale opredeljena strukturna vprašanja.

Okvir 3

Stopnje izvajanja, kot jih je opredelila Komisija

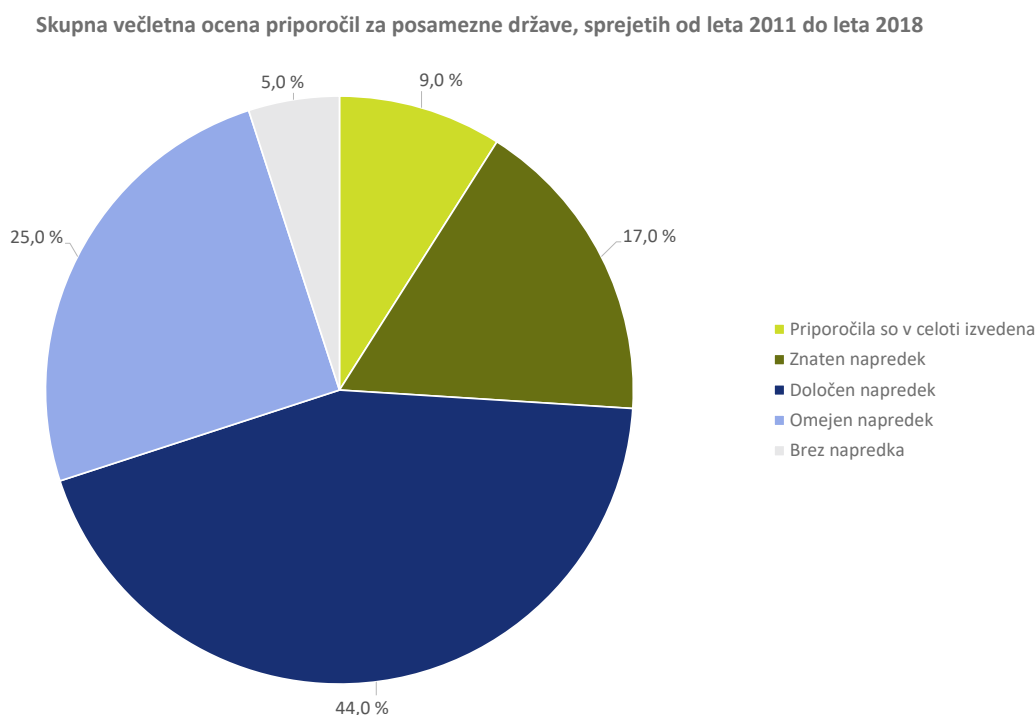
Na začetku delovanja evropskega semestra leta 2011 so se priporočila za posamezne države ocenjevala na podlagi treh ocenjevalnih kategorij, in sicer „brez napredka“, „delno izvedeno“ in „v celoti izvedeno“. Ocenjevalne kategorije so bile po dveh ciklih semestra podrobneje opredeljene, njihovo število pa se je povečalo na pet: „brez napredka“, „omejen napredek“, „določen napredek“, „znaten napredek“ in „v celoti izvedeno“.

Kategorija „določen napredek“ se uporabi, če je država članica sprejela ukrepe, ki delno obravnavajo priporočila in/ali obravnavajo priporočila, a je potrebna še veliko dela, da bo priporočilo v celoti obravnavano, saj je bilo izvedenih le nekaj ukrepov. Na primer: ukrepi so bili sprejeti v nacionalnem parlamentu ali z ministrskim sklepom, ni pa nobenih izvedbenih sklepov.

S kategorijo „omejen napredek“ se opiše, da je država članica napovedala nekatere ukrepe, vendar ti priporočila obravnavajo le v omejenem obsegu, in/ali je v vladnem ali zakonodajnem organu predložila zakonodajne akte, ki pa še niso bili sprejeti, in potrebno bo še veliko dodatnega nezakonodajnega dela, preden bo priporočilo izvedeno; predstavila nezakonodajne akte, vendar ni izvedla nadaljnjih ukrepov, ki so potrebni za obravnavanje priporočil.

36 Maja 2017 je Komisija uvedla večletno oceno, s katero se pregleda daljše obdobje izvajanja priporočil za posamezne države. Večletna ocena zajema tista priporočila za posamezne države, ki se obravnavajo, vendar njihova izvedba traja več kot eno leto. Iz večletne ocene za obdobje 2011–2018 je razvidno, da je bilo 9 % priporočil za posamezne države „v celoti izvedenih“, medtem ko je kategorijo „znaten napredek“ doseglo 17 % priporočil (glej [sliko 7](#)).

Slika 7 – Večletne ocene statusa izvajanja priporočil za posamezne države

Vir: Evropsko računsko sodišče, večletna ocena na podlagi sporočila Komisije Evropski semester 2019: priporočila za posamezne države, COM(2019) 500 final z dne 5. junija 2019

37 Če se po preteku tega obdobja država članica ne bi ustrezno odzvala na politična priporočila Sveta ali bi oblikovala politike v nasprotju z nasvetom, Komisija lahko da opozorilo glede politik²¹. Poleg tega lahko Komisija okrepi priporočila z vključitvijo posebnih ukrepov, če države članice ne obravnavajo priporočil za posamezne države.²² V zvezi z vzorcem revidiranih priporočil za posamezne države Komisija ni priporočila posebnih ukrepov, čeprav so se številna priporočila za posamezne države več let ponavljala zaradi počasnega ali delnega izvajanja na ravni držav članic.

Komisija ni v celoti dokumentirala spremljanja izvajanja priporočil za posamezne države

38 Sodišče je ocenilo informacije, evidentirane v podatkovni zbirki CESAR, da bi določilo kakovost in zanesljivost procesa spremljanja, ki se uporablja kot podlaga za poročila Komisije. Ugotovilo je, da ustrezni generalni direktorati v nekaj primerih,

²¹ V skladu s členom 121(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

²² V skladu s členom 2-a(3)(a) Uredbe št. 1466/97.

opredeljenih v vzorcu Sodišča (19 od 202 večletnih ocen), niso dokumentirali svojih ocen v podatkovni zbirki CESAR ali niso vključili informacij za nekatere poddele priporočil za posamezne države (poddele priporočil za posamezne države so različni elementi, ki jih vsebuje posamezno priporočilo za posamezno državo). CESAR je koristno orodje za spremljanje izvajanja priporočil za posamezne države, vendar je za njegovo čim večjo uporabnost pomembno, da so informacije popolne.

39 Sodišče je pri pregledu spremljanja izvajanja priporočil za posamezne države v sledečih poročilih za posamezne države in drugih poročilih Komisije ugotovilo pogosto ponovno združevanje poddelov priporočil za posamezne države. Zaradi tega je stopnjo napredka ali izvajanja težko primerjati v več letih.

40 CESAR je notranja podatkovna zbirka in podatki niso primerni za objavo. Komisija sicer objavi večletni pregled, vendar ni konsolidirane podatkovne zbirke, ki bi bila javno dostopna za enostaven priklic priporočil za posamezne države za vsa leta in status njihovega izvajanja v različnih letih.

Nezadostna povezava med porabo proračunskih sredstev EU in izvajanjem priporočil za posamezne države

41 V skladu s skupnimi določbami o evropskih strukturnih in investicijskih skladih (skladih ESI)²³ bi morala biti uporaba teh sredstev povezana s cilji evropskega semestra in zlasti s priporočili za posamezne države. V študiji, ki je bila za Komisijo izvedena leta 2018²⁴, je bilo ugotovljeno, v kakšnem obsegu so skladi ESI prispevali k izvajanju priporočil za posamezne države (glej [okvir 4](#)).

²³ Člena 15 in 96 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006.

²⁴ Poročilo, ki ga je pripravilo podjetje Ismeri Europa za Komisijo, z naslovom *Support of European Structural and Investment (ESI) Funds to the implementation of the Country Specific Recommendations and to structural reforms in Member States*, 2018.

Okvir 4

Povzetki ključnih ugotovitev v zvezi s podporo iz skladov ESI za izvajanje priporočil za posamezne države za obdobje 2012–2015

- Približno 240 milijard EUR od 281 milijard EUR iz ESRR, ESS in Kohezijskega sklada je bilo dodeljenih priporočilom za posamezne države / strukturnim izzivom, ki se nanašajo na sklade. Povedano drugače, 85,1 % vseh sredstev teh skladov prispeva k obravnavanju priporočil za posamezne države / strukturnih izzivov, ki se nanašajo na posamezne sklade (oddelek 6.2.1, odstavek 2, str. 124).
- Države članice so dodelile od 38 % (npr. Nemčija) do 100 % (npr. Latvija in Luksemburg) sredstev svojih skladov ESI za priporočila za posamezne države (oddelek 6.2.1., odstavek 5, str. 124).
- Povezave med programskimi dokumenti in strukturnimi reformami so običajno široke in splošne. V sporazumih o partnerstvu in operativnih programih ni pojasnjeno, kako se bodo s skladi podpirali njihovo izvajanje, cilji in časovni okvir (oddelek 6.2.1, odstavek 6, str. 124).
- Iz dokazov je razvidno, da se sredstva uporabljajo za izpolnjevanje potreb strukturnih reform in prispevajo k izvajanju priporočil za posamezne države. Vendar ti dokazi ne zadostujejo za oceno, ali so bila dosedanja posredovanja ustrezna in ali njihovi rezultati prispevajo k potrebnim spremembam (oddelek 6.2.2, odstavek 4, str. 125).

42 Prizadevanja za podporo izvajanju strukturnih reform s finančnimi spodbudami iz proračuna EU izvirajo iz širših smernic ekonomskih politik iz leta 1997 (v zvezi z reformami trga dela). Vsa ustrezna priporočila za posamezne države so bila upoštevana pri načrtovanju skladov ESI za obdobje 2014–2020, in sicer v okviru predhodnih pogojenosti in/ali ciljnih naložb. Od leta 2016 poročila za posamezne države vsebujejo informacije o prispevku proračuna EU k reševanju strukturnih izzivov. Ker njihovo izvajanje še poteka, bo za oceno rezultatov teh naložb potrebnega več časa.

43 Sodišče je v mnenju o skupnih določbah za sklade kohezijske politike²⁵ dalo priporočila o tem, kako bi lahko bila proračunska podpora EU za izvajanje priporočil za

²⁵ Mnenje Sodišča št. 6/2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in o finančnih pravilih zanje ter za Sklad za azil in migracije, Sklad za notranjo varnost in Instrument za upravljanje meja in vizume, odstavki 31–34 in priporočilo 4, odstavki 36–39 in priporočilo 9.

posamezne države v prihodnosti uspešnejša. Priporočilo je zlasti, da morajo biti priporočila za posamezne države jasna, nedvoumna in operativna, da bi se določbe, predlagane v členu 15 osnutka uredbe o skupnih določbah, lahko ustrezno uporabljale. Priporočilo je tudi, naj Komisija vključi določbe za ocenjevanje izpolnjevanja meril v skladu s ustreznimi priporočili za posamezne države v zvezi s členom 11(2) in (4) osnutka uredbe o skupnih določbah.

44 Julija 2015 je bila vzpostavljena podporna služba za strukturne reforme, ki državam članicam zagotavlja tehnično pomoč pri oblikovanju in izvajanju strukturnih reform. Komisija je leta 2017 predlagala uvedbo finančnih spodbud za spodbujanje strukturnih reform²⁶, leta 2018 pa je v okviru novega programa za podporo reformam predlagala 25 milijard EUR v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027. Predlog Komisije je bil v času revizije v zakonodajnem postopku, vključitev predlaganega programa za podporo reformam pa bi lahko prispevala k povečanju stopnje izvajanja priporočil za posamezne države.

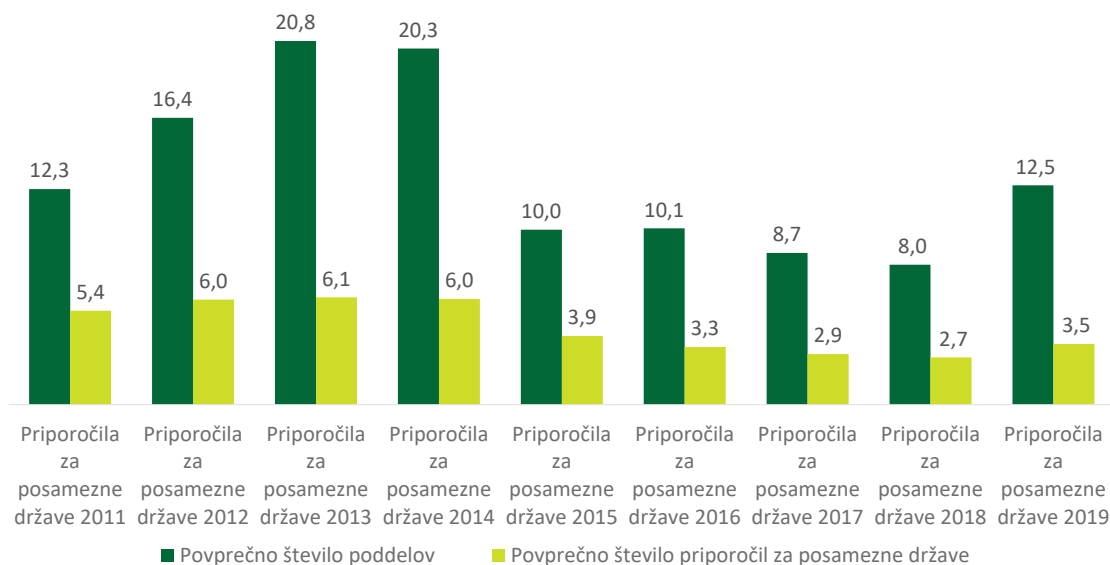
V priporočilih za posamezne države se obravnavajo ustrezna tveganja brez ustrezne obrazložitve, zakaj bi morale imeti nekatere reforme prednost pred drugimi

Število priporočil za posamezne države in njihovih poddelov se je od leta 2015 zmanjšalo

45 Odločitev Komisije leta 2015, da racionalizira priporočila za posamezne države, je privedla do zmanjšanja povprečnega števila poddelov priporočil za posamezne države za države članice, in sicer z 20 v letu 2014 na 12,5 v letu 2019. Kljub nameri, da se z zmanjšanjem števila priporočil za posamezne države poveča njihova osredotočenost, je Sodišče v zadnjih letih opazilo, da se posamezna priporočila nanašajo na številne nepovezane razsežnosti politike ali zajemajo vrsto različnih politik (glej [sliko 8](#) in [okvir 5](#)).

²⁶ Dokument Komisije z naslovom Razmislek o poglobitvi ekonomske in monetarne unije, COM(2017) 291 z dne 31. maja 2017, str. 24.

Slika 8 – Povprečno število priporočil za posamezne države in njihovih poddelov na državo članico, obdobje 2011–2019

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkovne zbirke CESAR

Okvir 5

Primeri mešanih zadev v revizijskem vzorcu priporočil za posamezne države za leto 2016

Priporočilo za posamezne države 3 za Nizozemsko se nanaša na reforme drugega stebra pokojninskega sistema, izkrivljanja na stanovanjskem trgu, davčne spodbude za zadolževanje gospodinjstev in davčne olajšave za hipotekarne obresti.

Priporočilo za posamezne države 2 za Italijo se nanaša na reforme javne uprave, boj proti korupciji in trajanje civilnih sodnih postopkov.

Priporočilo za posamezne države 2 za Madžarsko se nanaša na davke, značilne za posamezne sektorje, davčni primež za osebe z nizkimi dohodki, preglednost javnih naročil, okvir za boj proti korupciji in omejevalne predpise v sektorjih storitev in maloprodaje.

Priporočilo za posamezne države 3 za Finsko se nanaša na politike konkurence na področju storitev in maloprodaje, podjetniško in naložbeno politiko ter upravno in regulativno breme.

Priporočilo za posamezne države 2 za Belgijo se nanaša na politike za rast plač, aktivne politike trga dela, izobraževanje in poklicno usposabljanje ter vključevanje migrantov.

Priporočilo za posamezne države 1 za Avstrijo se nanaša na fiskalne cilje Pakta za stabilnost in rast v smeri srednjeročnega proračunskega cilja, vzdržnosti zdravstvenega in pokojninskega sistema ter fiskalnih odgovornosti na različnih ravneh države.

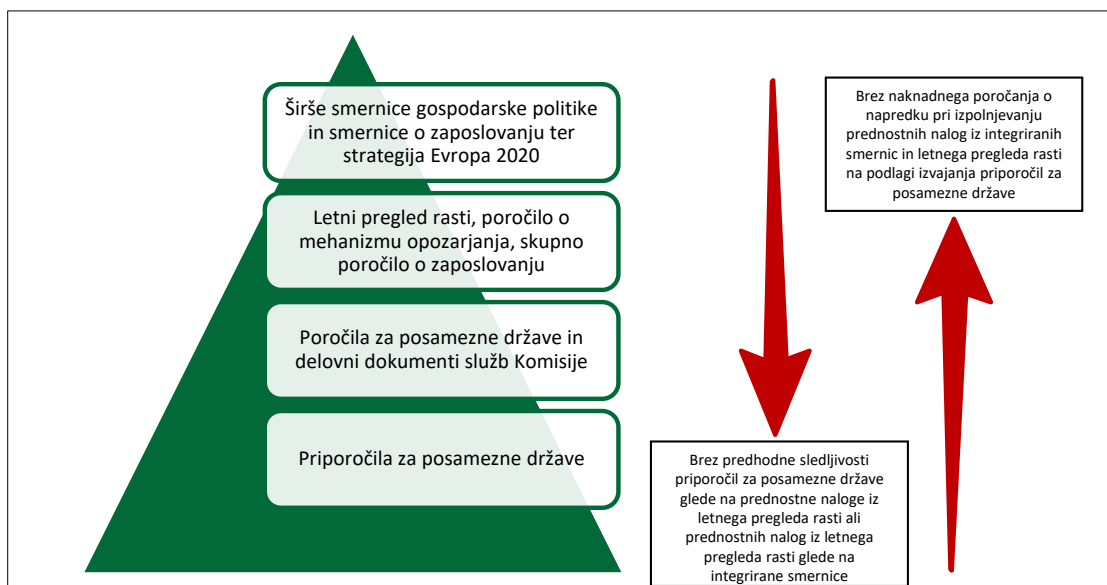
Integrirane smernice so namenjene določanju prednostnih nalog, vendar Komisija ne poroča o njihovem izvajanju

46 Sodišče je ugotovilo, da so prednostne naloge, določene v letnih smernicah, ki jih države članice dobijo v letnem pregledu rasti in priporočilih za posamezne države, na splošno obravnavale širše smernice ekonomskih politik in smernice za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu skupaj: integrirane smernice). Uvodne izjave priporočil za posamezne države vsebujejo splošno sklicevanje, v posameznih priporočilih za posamezne države pa ni nobene predhodne omembe o tem, katere od prednostnih nalog letnih pregledov rasti in integriranih smernic naj bi ta priporočila obravnavala (glej [sliko 9](#)).

47 Naknadna ocena obsega, v katerem so države članice pri izvajanju priporočil za posamezne države in vseh ustreznih nacionalnih politik obravnavale prednostne naloge, določene v integriranih smernicah, kot je določeno v uredbi²⁷, ni bila narejena. S takšno naknadno oceno bi se zagotovile dragocene povratne informacije o izvajanju prednostnih nalog iz integriranih smernic.

²⁷ Skladno s členom 2-a(2)(a) in (b) Uredbe št. 1466/97 sta potrebna nadzor izvajanja širših smernic ekonomskih politike in preverjanje izvajanja smernic za zaposlovanje.

Slika 9 – Pomanjkanje izrecne sledljivosti in povratnih informacij med različnimi ravni določanja ciljev v okviru evropskega semestra

Vir: Evropsko računsko sodišče

Priporočila za posamezne države odražajo tveganja, opredeljena v poročilih za posamezne države, vendar prednostna razvrstitev ni jasno razložena

48 V poročilih za posamezne države so navedeni glavna makroekonomska in strukturna tveganja ter slabosti, ki so jih ugotovile ekipe za posamezne države, in poročila o ukrepih politike, ki jih obravnavajo države članice. To je na splošno dobra podlaga za oblikovanje priporočil za posamezne države.

49 Na začetku vsakega priporočila za posamezne države je navedena uvodna izjava, v kateri so pojasnjeni razlogi za priporočilo. Sodišče je preučilo uvodne izjave iz vzorca priporočil za posamezne države in ugotovilo, da:

- (a) ni pojasnila o logiki prednostnega razvrščanja pri vključitvi vprašanj niti utemeljitve za opustitev nekaterih vprašanj, ki so bila predhodno ugotovljena v poročilih za posamezne države, niti pojasnila za opustitev priporočil za posamezne države iz prejšnjih let, ki še niso bila izvedena v celoti;
- (b) ni sklicevanj na potrditve ali zaveze držav članic v njihovih nacionalnih programih reform v zvezi s specifičnimi reformami ali priporočili;
- (c) ni pojasnil, kakšen je medsebojni vpliv priporočil za posamezne države (tj. nasprotje ali vzajemna odvisnost).

50 Predlogi za priporočila za posamezne države se oblikujejo v okviru notranjega procesa, ki ga usklajuje Generalni sekretariat, in po izmenjavi mnenj o različnih vprašanjih z državami članicami. Komisija sicer izvaja obsežne analize in razprave z državami članicami, vendar Sodišče ni odkrilo meril, na podlagi katerih so bila nekatera vprašanja prednostno razvrščena in zajeta v priporočilih za posamezne države, druga pa ne. Merila in utemeljitev za izbiro predlaganih priporočil za posamezne države niso bili jasno dokumentirani.

51 Poleg tega je izvedljivost priporočil za posamezne države odvisna od realističnega časovnega okvira za izvajanje. V smernicah Komisije je navedeno, da naj bi bila priporočila za posamezne države izvedena v 12–18 mesecih, vendar v posameznih priporočilih za posamezne države ni določen natančen časovni okvir, v katerem naj bi država članica ukrepala. Sodišče je ugotovilo, da je za izvedbo nekaterih priporočil za posamezne države potrebnih več kot običajnih 12–18 mesecev, zaradi česar se številna priporočila za posamezne države več let ponavljajo.

52 Izvedljivost priporočil za posamezne države je lahko odvisna od tega, ali so ta podprta z zadostnimi finančnimi sredstvi za njihovo izvajanje na nacionalni ravni. Sodišče je odkrilo številne primere, v katerih v priporočilih za posamezne države niso bili navedeni finančni viri, potrebni za njihovo izvedbo (glej [okvir 6](#)).

Okvir 6

Primeri priporočil za posamezne države v vzorčenih državah brez informacij o finančnih sredstvih, potrebnih za njihovo izvedbo

Komisija je pri pripravi priporočila za posamezne države 2 za Belgijo za leto 2015 menila, da je na voljo dovolj sredstev za financiranje davčne reforme s preusmeritvijo teh davkov z dela na druge elemente. Na njenih poznejših dvostranskih srečanjih z državami članicami se je izkazalo, da je za davčno reformo obstajala vrzel v financiranju v višini približno 1,5 % BDP, zaradi česar je bila takšna reforma z vidika virov manj izvedljiva.

V primeru priporočil za posamezne države za Finsko za leti 2013 in 2015 večina napovedanih reform ni dovolj podrobnih, da bi bila mogoča ustrezna ocena, ali pa ne vsebuje podrobnosti, ki so potrebne za razumevanje njihovega učinka. Le v nekaj primerih so ukrepi količinsko opredeljeni v smislu prihrankov ali stroškov za proračun.

V primeru priporočil za posamezne države za Nizozemsko za leti 2013 in 2015 Sodišče v nacionalnem programu reform ni našlo opomb glede finančne izvedljivosti priporočil za posamezne države.

Sodišče za Madžarsko v nacionalnem programu reform ni našlo navedb o finančni izvedljivosti ali priporočil za posamezne države na splošno.

Nacionalni programi reform ne zagotavljajo vedno povratnih informacij o prednostnih ciljih EU ali o tem, kako so bili vključeni nacionalni deležniki

53 Države članice morajo skladno z uredbo predložiti nacionalne programe reform ter programe stabilnosti in konvergenčne programe, Komisija pa mora oboje oceniti²⁸. Komisija predloženo pregleda, preden dokončno pripravi priporočila za posamezne države, kot je navedeno tudi v uvodnih izjavah priporočil za posamezne države. Toda Sodišče je ugotovilo, da Komisija ni ocenila stopnje izvajanja priporočil za posamezne države, o kateri so poročale države članice, ali tega, kako so države članice nameravale obravnavati pomembne gospodarske izzive in izzive glede zaposlovanja ali pomanjkljivosti v zvezi s cilji strategije Evropa 2020.

54 Poleg tega sodelovanje lokalnih in regionalnih organov v evropskem semestru, vključno s pripravo in izvajanjem nacionalnih programov reform, ni bilo obvezno niti ga niso formalno organizirale države članice. Lokalni in regionalni organi se kljub temu, da bistvenega deleža priporočil za posamezne države ni mogoče v celoti izvesti brez njihove aktivne vloge, ne štejejo za partnerje v procesu. Odgovorni so na primer za več kot polovico javnih naložb v EU.²⁹ Vendar Komisija na splošno ni predložila pripomb glede odsotnosti posvetovanj z lokalnimi in regionalnimi organi in drugimi deležniki.

55 Poleg tega je Sodišče pri pregledu nacionalnih programov reform, predloženih leta 2014 in 2016, našlo primere programov, v katerih te informacije niso bile navedene, čeprav bi v skladu s smernicami Komisije morale biti (glej [okvir 7](#)).

²⁸ Člen 2-a(2)(d) Uredbe (EU) št. 1466/97.

²⁹ Evropski odbor regij, mnenje z naslovom Izboljšanje upravljanja evropskega semestra: kodeks ravnanja za vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti, 123. plenarno zasedanje 11. in 12. maja 2017.

Okvir 7

Primeri nacionalnih programov reform, v katerih ni povratnih informacij skladno s smernicami Komisije

Sodišče je ugotovilo, da se ukrepi, predlagani v nacionalnih programih reform, ne nanašajo na prednostne naloge iz letnega pregleda rasti ali integriranih smernic (npr. nacionalni programi reform Avstrije, Belgije, Madžarske, Nizozemske in Finske za leti 2014 in 2016 ter nacionalni program reform Italije za leto 2016).

Ugotovilo je, da nekatere prednostne naloge iz letnega pregleda rasti, pomembne za državo članico, v samem nacionalnem programu reform niso bile obravnavane (v nacionalnem programu reform Italije za leto 2016 na primer niso navedena pomembna vprašanja, kot so ponoven zagon naložb, digitalna agenda ali prožna varnost).

Sodišče je ugotovilo, da se v nacionalnih programih reform iz vzorca o gospodarskih razmerah in razmerah na področju zaposlovanja, glavnih izzivih in strateških odzivih nanje ne poroča jasno in strnjeno v uvodnih oddelkih, kot določajo smernice, ampak so bila ta vprašanja običajno zajeta le v glavnem besedilu (na primer pri Madžarski (leti 2014 in 2016) ter Nizozemski (leto 2016)).

56 Sodišče pri reviziji ni odkrilo nobenega dokaza o dokumentiranju ocene nacionalnih programov reform, ki jo je opravila Komisija. Poleg tega Komisija državam članicam ne zagotavlja formalnih pisnih povratnih informacij o informacijskih vrzelih v njihovih nacionalnih programih reform.

Zaključki in priporočila

57 Evropski semester je pomemben proces usklajevanja politik, v okviru katerega se zagotavljajo trdna letna ekonomska analiza za vse države članice ter ustrezne smernice za ekonomsko in socialno politiko EU, letne prednostne naloge in priporočila za posamezne države. Zajema vrsto različnih razsežnosti fiskalne, ekonomske in socialne politike ter politike trajnosti in s tem povezanih postopkov.

58 Komisija opravlja obsežno delo in po lastni presoji opredeljuje, kateri so po mnenju Sodišča na splošno najpomembnejši izzivi v vsaki državi članici. Kljub obsežnemu delu, ki so ga EU in države članice opravile v okviru tega procesa usklajevanja, Sodišče ugotavlja, da je stopnja izvajanja tistih priporočil za posamezne države, ki so izvedena v celoti ali bistveno, v državah članicah nizka. Ugotavlja tudi, da Komisija ni uporabila vseh določb, ki so na voljo v skladu z Uredbo, za okrepitev svojih priporočil za posamezne države, kadar za nekatera priporočila za posamezne države več let ni bilo doseženega bistvenega napredka.

59 Napredek pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020 je v celotni EU na splošno pozitiven, v državah članicah pa mešan. Na ravni EU bo šest od osmih ciljev, od katerih se eden nanaša na zaposlovanje, trije na energijo in dva na izobraževanje, verjetno doseženih do leta 2020, ne bodo pa doseženi cilji v zvezi z odpravo revščine ter raziskavami in razvojem. Sodišče je ugotovilo tudi to, da Komisija ni zadostno obravnavala potrebe po ukrepih v priporočilih za posamezne države za tiste države, ki se na teh področjih niso približevale ciljem (glej odstavke [21–31](#)). Obravnava vprašanj okoljske trajnosti in pravne države v okviru evropskega semestra je pomemben korak za prihodnost (glej odstavka [32 in 33](#)).

Priporočilo 1 – Poudariti osredotočenost na socialno in raziskovalno razsežnost procesa evropskega semestra

Komisija naj se osredotoči na:

- (a) odpravo revščine v okviru evropskega semestra s pomočjo uravnotežene kombinacije priporočil za posamezne države, ki se nanašajo neposredno na zmanjšanje revščine, in tistih, ki se nanašajo na zaposlovanje;
- (b) raziskave in razvoj, pri čemer naj izda ustrezna priporočila za posamezne države za vse države članice, ki niso dosegle napredka na tem področju.

Časovni okvir: od priporočil za posamezne države za leto 2021 naprej.

60 Več držav članic ni v celoti izvedlo priporočil za posamezne države. Večletna ocena kaže, da so države članice v obdobju 2011–2018 izvedle 26 % priporočil za posamezne države bistveno ali v celoti. Države članice si niso dovolj prizadevale, da bi v celoti izvedle približno 44 % priporočil za posamezne države, pri katerih je bil določen napredek že dosežen. Večletna ocena izvajanja priporočil za posamezne države daje boljšo sliko kot letne ocene, saj zajema izvajanje v vseh letih po priporočilu za posamezne države. Vendar Komisija ni dovolj izkoristila svojih pooblastil za priporočanje posebnih ukrepov, če države članice ne obravnavajo priporočil za posamezne države (glej odstavke [34–37](#)).

61 Sodišče je ocenilo podatkovno zbirko CESAR, ki se uporablja za spremljanje izvajanja priporočil za posamezne države. V nekaj primerih v vzorcu (19 od 202) nekateri generalni direktorati v podatkovni zbirki niso dokumentirali svojih ocen. Če bi bile informacije popolne, bi bila podatkovna zbirka bolj uporabna. Zaradi pogostega ponovnega združevanja priporočil za posamezne države je spremljanje posameznega priporočila za posamezne države in/ali njegovih poddelov manj primerljivo v več letih (glej odstavke [38–40](#)).

Priporočilo 2 – Okrepiti izvajanje in spremljanje priporočil za posamezne države

Komisija naj:

- (a) zagotovi, da vsi ustrezni generalni direktorati dokumentirajo svoje ocene v podatkovni zbirki CESAR;
- (b) vzpostavi javno dostopno večletno podatkovno zbirko za vsa priporočila za posamezne države in status njihovega izvajanja;
- (c) razmisli o priporočitvi posebnih ukrepov v primerih, ko države članice ne ukrepajo na podlagi smernic, prejetih v prejšnjih letih (člen 2-a(3)(a) Uredbe (EU) št. 1466/97).

Časovni okvir: za dela (a) in (c): od leta 2021 naprej, za (d): od leta 2022 naprej.

62 V poročilih za posamezne države so točno navedeni tveganja in slabosti v državah članicah, na splošno pa se tudi poroča o ukrepih politike, o katerih razmišljajo države članice. Ta poročila so na splošno osnova za izbiro in oblikovanje priporočil za posamezne države, vendar pa povezava med uporabo sredstev EU, s katerimi se podpirajo reforme, in priporočili za posamezne države ni dovolj razvita (glej odstavke 29 in 41–44).

Priporočilo 3 – Okrepiti povezavo med sredstvi EU in priporočili za posamezne države

Komisija naj okrepi povezavo med sredstvi EU, s katerimi se podpirajo procesi reform v državah članicah, in priporočili za posamezne države. Priporočila za posamezne države bi bilo treba upoštevati v različnih fazah proračunskih postopkov.

Časovni okvir: od priporočil za posamezne države za leto 2021 naprej.

63 Sodišče je ugotovilo, da Komisija pri usklajevanju v okviru evropskega semestra ustrezno opredeljuje pomembna tveganja v poročilih za posamezne države in priporočilih za posamezne države. S priporočili za posamezne države se na splošno obravnavajo prednostne naloge, določene v letnem pregledu rasti in integriranih smernicah, vendar pa so ta priporočila v nekaterih primerih zajemala mešanico vprašanj in v njih običajno niso bili določeni jasen časovni okvir in stroški. Priporočila za posamezne države odražajo tveganja, opredeljena v poročilih za posamezne države, vendar prednostna razvrstitev ni dovolj jasno razložena. Uspešnost evropskega

semestra je enako odvisna od stopnje nacionalne odgovornosti in zavezanosti držav članic, da bodo priporočila za posamezne države izvedle v razumnih časovnih okvirih (glej odstavke [45–52](#)).

Priporočilo 4 – Izboljšati oblikovanje priporočil za posamezne države

Komisija naj zagotovi, da posamezna priporočila za posamezne države obravnavajo vsak izziv skupne politike posebej, vključujejo merljive cilje in realen časovni okvir (letni ali večletni) ter zagotavlja v celoti dokumentirano utemeljitev za njihovo prednostno razvrstitev glede na druga vprašanja, ki niso vključena v priporočila za posamezne države.

Časovni okvir: od priporočil za posamezne države za leto 2021 naprej.

64 Sodišče je ugotovilo, da v nacionalnih programih reform pogosto niso pojasnjeni natančna vsebina ukrepov, ki jih načrtujejo organi, njihov predviden časovni okvir, mejniki izvajanja ter ocene stroškov in učinkov, ampak so pogosto opisani zelo splošno. Čeprav je v uredbi določeno, da mora Komisija oceniti nacionalne programe reform, je Sodišče ugotovilo, da Komisija ni dokumentirala svojih ocen kakovosti in popolnosti nacionalnih programov reform glej odstavke [53–56](#)).

Priporočilo 5 – Zagotoviti jasno oceno nacionalnih programov reform

Komisija naj:

- (a) v svojih smernicah, izdanih za nacionalne programe reform, zahteva, da se določi povezava med odzivi politike držav članic ter prednostnimi nalogami in cilji, opredeljenimi na ravni EU, ter jasno opiše, kako nameravajo države članice izvajati vsako priporočilo za posamezno državo, in zagotovi informacije o časovnih okvirih in stroških;
- (b) dokumentira oceno kakovosti in popolnosti informacij v nacionalnih programih reform ter v primeru ugotovljenih vrzeli zahteva nadaljnje informacije.

Časovni okvir: od nacionalnih programov reform za leto 2021 naprej.

To poročilo je sprejel senat IV, ki ga vodi Alex BRENNINKMEIJER, član Evropskega računskega sodišča, v Luxembourggu na zasedanju 30. junija 2020.

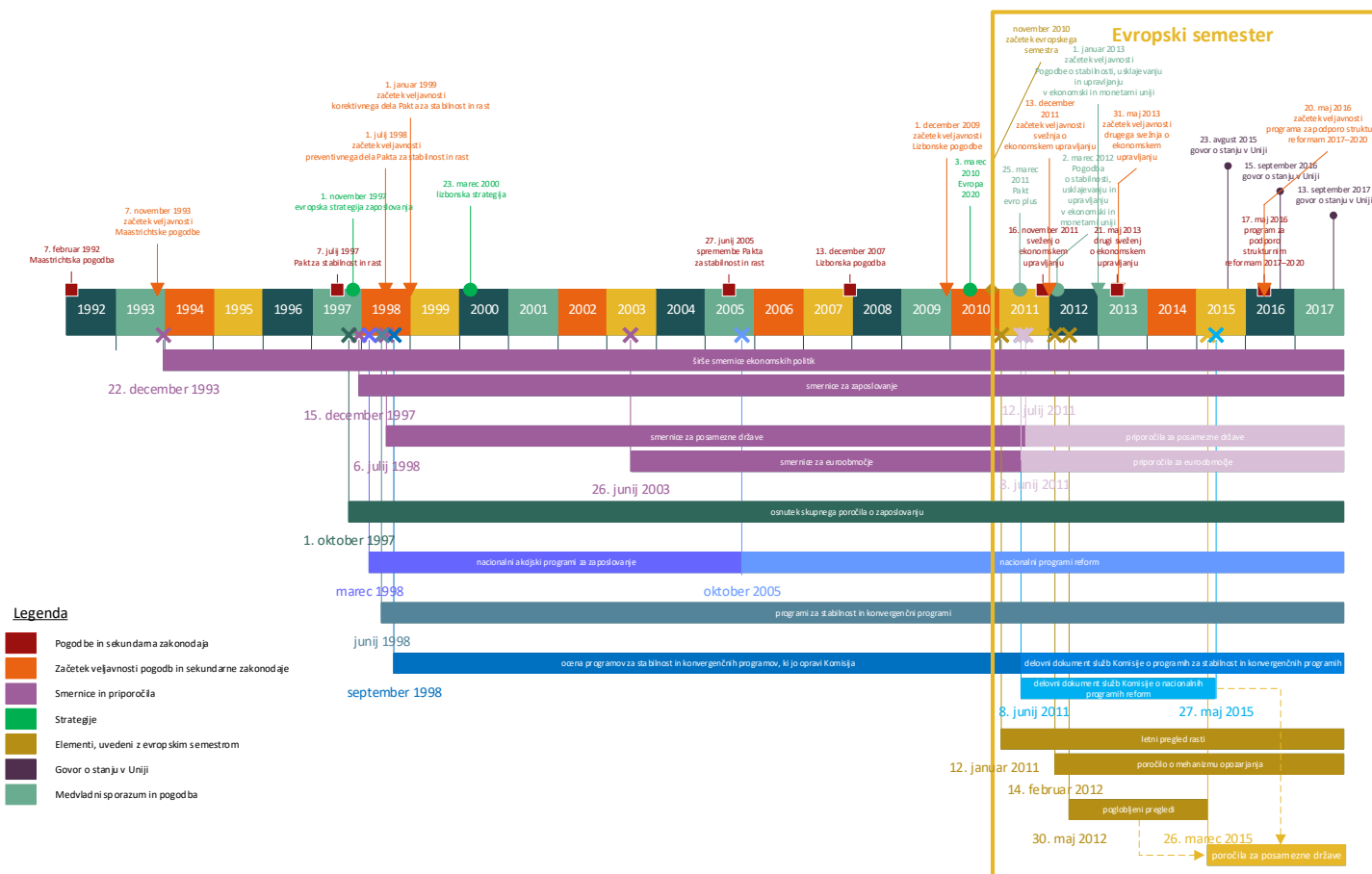
Za Evropsko računsko sodišče

Klaus-Heiner LEHNE

Predsednik

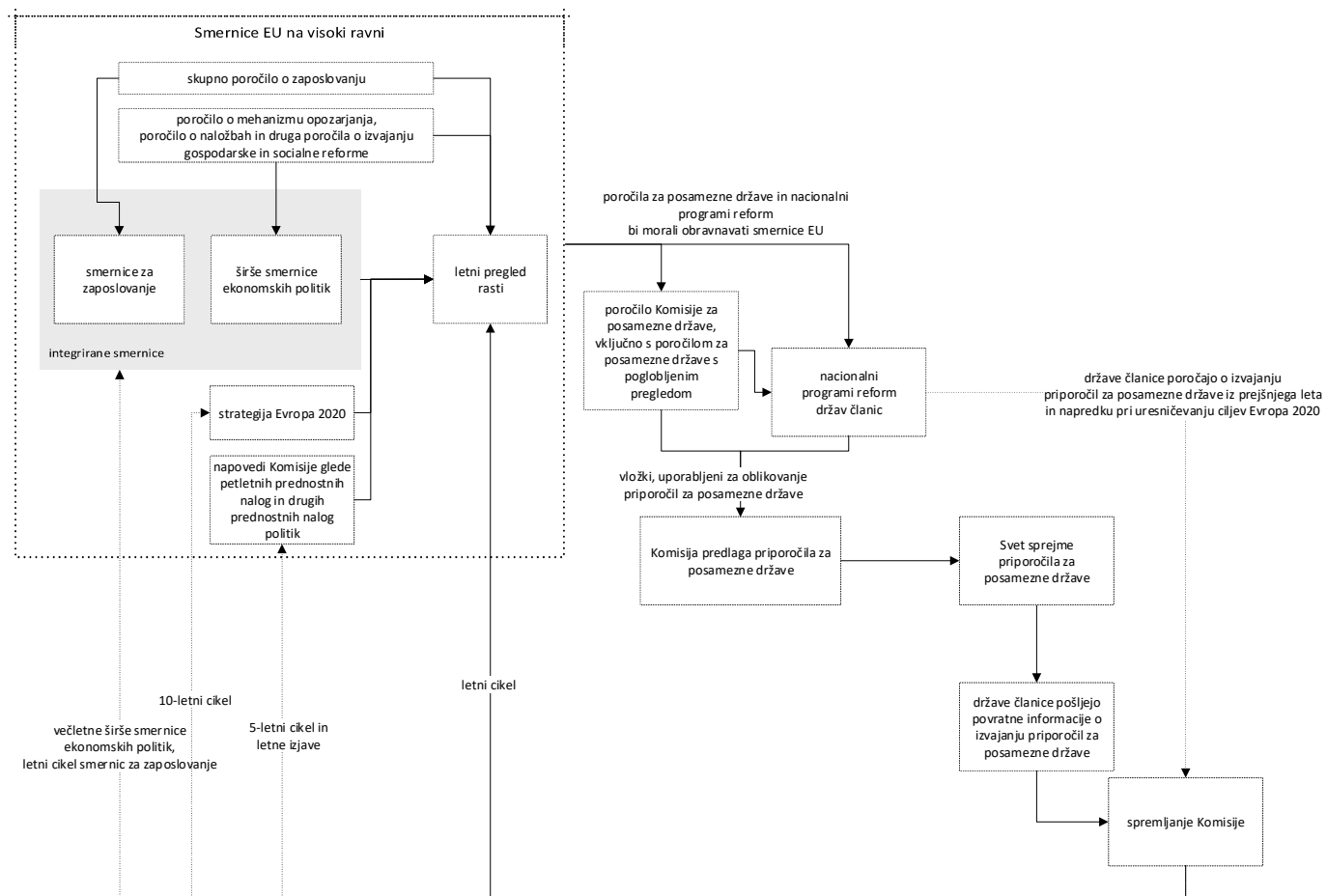
Priloge

Priloga I – Razvoj procesa usklajevanja ekonomske politike od leta 1993

Vir: Evropsko računsko sodišče

Priloga II – Glavni elementi procesa evropskega semestra od leta 2015

Vir: Evropsko računsko sodišče

Priloga III – Časovni načrt evropskega semestra – glavne spremembe v obdobju 2011–2018

Cikel	JESEN			ZIMA	POMLAD				POLETJE	
2011				1 letni pregled rasti		program stabilnosti ali konvergenčni program in nacionalni programi reform	delovni dokumenti služb Komisije (ocena programa stabilnosti ali konvergenčnega programa in nacionalnih programov reform)	osnutek priporočil za posamezne države (Komisija)	priporočila za euroobmočje	končna priporočila za posamezne države (Evropski svet)
2012	jesenski sveženj (vključno z letnim pregledom rasti in skupnim poročilom o zaposlovanju)			poročilo o mehanizmu opozarjanja	poglobljeni pregled					
2013	jesenski sveženj (vključno z letnim pregledom rasti, poročilom o mehanizmu opozarjanja in skupnim poročilom o zaposlovanju)			poglobljeni pregled						
2014										
2015				poročila za posamezne države (vključno s poglobljenim pregledom)						
2016		priporočila za euroobmočje	delovni dokument služb Komisije o euroobmočju				delovni dokumenti služb Komisije (ocena programa stabilnosti ali konvergenčnega programa)			
2017										
2018										

Opombe:

- 1 Letni pregled rasti je vključen v jesenski sveženj in predstavljen z januarja 2011 na november 2012.
- 2 Poročilo o mehanizmu opozarjanja je vključeno v jesenski sveženj in predstavljeno s februarja 2012 na november 2012.
- 3 Poglobljeni pregled je predstavljen z aprila 2012 na februar/marec 2013.
- 4 Poglobljeni pregled je bil leta 2015 združen s poročilom za posamezne države (izdanim februarja/marca).
- 5 Ocena nacionalnih programov reform iz delovnega dokumenta služb Komisije je zdaj zajeta v poročilih za posamezne države in predstavljena z maja 2014 na februar/marec 2015.
- 6 Priporočila za euroobmočje so predstavljena z maja 2015 na november 2016.

Vir: Evropsko računsko sodišče

Priloga IV – Izbor držav članic za revizijski vzorec

01 Revizija postopkov evropskega semestra je bila osredotočena na šest držav članic (pet iz euroobmočja in eno državo, ki ni v euroobmočju). Isti vzorec je bil uporabljen pri reviziji preventivnega dela Pakta za stabilnost in rast.

02 Države članice, ki so bile ves čas vključene v postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem ali v program za prilagoditev ali ki so že bile zajete v revizije postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, revizije v Grčiji ali revizije postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, so bile izključene (razen Italije³⁰). Sodišče je med preostalimi državami članicami izbralo tiste, v katerih so se dalj časa izvajali ukrepi iz korektivnega dela, ki so pokazale nedavno poslabšanje v strukturnem saldu ali ki so bile najbolj oddaljene od srednjeročnega cilja (glej [tabelo 1](#)).

³⁰ Italija je izstopila iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem junija 2013, obdobje pred tem pa je bilo delno zajeto v reviziji postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki jo je opravilo Sodišče. V vzorec je vključena zaradi obsežne uporabe klavzul o prožnosti v okviru preventivnega dela in njenega splošnega pomena za makroekonomski razvoj v EU.

Tabela 1 – Izbor držav članic za revizijski vzorec

Analiza meril in izbira vzorca držav članic za revizijo evropskega semestra															
EMU	Država članica	Strukturni saldo						Pripombe	Oddaljenost od srednjeročnega cilja (strukturni saldo _{t-1} – srednjeročni cilj)*						
		2011	2012	2013	2014	2015	2016		2011	2012	2013	2014	2015	2016**	
Euroobmočje	Belgija	-4,03	-3,42	-2,73	-2,85	-2,48	-2,10	revizija ES	-4,61	-4,78	-4,17	-3,48	-3,60	-3,23	
	Estonija	0,27	-0,10	-0,40	0,31	0,31	0,18	ves čas dosegla srednjeročni cilj	0,17	0,27	-0,10	-0,40	0,31	0,31	
	Irska	-7,52	-6,45	-4,32	-3,22	-2,99	-2,15	v okviru preventivnega dela samo v letu 2016	-8,83	-7,52	-6,45	-4,32	-3,22	-2,99	
	Latvija	-1,26	-0,03	-0,94	-1,76	-2,09	-1,85	dosega srednjeročni cilj v obdobju 2013–2014	-1,19	-0,26	0,97	0,06	-0,76	-1,09	
	Litva	-3,59	-2,60	-2,27	-1,42	-1,20	-1,43	dosega srednjeročni cilj v obdobju 2015–2016	-2,29	-2,59	-1,60	-1,27	-0,42	-0,20	
	Luksemburg	1,38	2,47	2,06	2,15	0,71	0,90	ves čas dosegla srednjeročni cilj	0,00	0,88	1,97	1,56	1,65	0,21	
	Nizozemska	-3,58	-2,26	-0,94	-0,53	-1,07	-1,40	revizija ES (eno leto dlje v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem kot LT, LV)	-3,03	-3,08	-1,76	-0,44	-0,03	-0,57	
	Avstrija	-2,53	-1,82	-1,24	-0,67	-0,59	-1,01	revizija ES (eno leto dlje v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem kot LT, LV)	-2,76	-2,08	-1,37	-0,79	-0,22	-0,14	
	Portugalska	-6,22	-3,09	-2,50	-1,37	-1,82	-2,33	ves čas v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem	-7,60	-5,72	-2,59	-2,00	-0,87	-1,32	
	Slovaška	-4,11	-3,56	-1,69	-2,05	-2,06	-2,04	dolg ves čas < 60 % BDP	-6,65	-3,61	-3,06	-1,19	-1,55	-1,56	
Finska	-0,85	-1,14	-0,98	-1,75	-1,75	-1,52	revizija ES	-0,61	-0,35	-0,64	-0,48	-1,25	-1,25		
Države, ki niso v euroobmočju	Danska	-0,50	0,04	-0,18	0,56	-2,26	-1,36	manj vztrajen in nižji primanjkljaj/dolg kot HU v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem v obdobju 2013–2016	-0,22	0,00	0,54	0,32	1,06	-1,76	
	Hrvaška	n. r.	n. r.	-3,57	-3,85	-3,49	-3,84	manj vztrajen in nižji primanjkljaj/dolg kot HU	n. r.	n. r.	-4,08	-3,57	-3,85	-3,49	
	Madžarska	-4,52	-1,44	-1,47	-2,50	-2,35	-2,63	revizija ES	-1,88	-2,82	0,26	0,23	-0,80	-0,65	
	Poljska	-6,07	-4,04	-3,44	-2,65	-3,01	-2,65	manj vztrajen in nižji primanjkljaj/dolg kot HU	-7,26	-5,07	-3,04	-2,44	-1,65	-2,01	
	Romunija	-2,98	-2,01	-1,07	-0,63	-0,78	-2,74	manj vztrajen in nižji primanjkljaj/dolg kot HU	-4,59	-1,98	-1,01	-0,07	0,37	0,22	
	Svedska	0,00	0,10	-0,19	-0,82	-1,04	-0,96	ves čas dosegla srednjeročni cilj	1,77	1,00	1,10	0,81	0,18	-0,04	
	Združeno kraljestvo	-5,84	-6,56	-4,55	-5,15	-4,48	-3,30	ves čas v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem	-6,00	-4,59	-5,31	-3,30	-3,90	-3,23	
	Druge revizije Evropskega računskega sodišča														
Že revidirano	Nemčija	-1,34	-0,12	0,27	0,82	0,92	0,71	postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem	-1,68	-0,84	0,38	0,77	1,32	1,42	
	Grčija	-6,40	-0,43	1,98	0,57	-1,13	-0,27	revizija v Grčiji	-9,65	-5,90	0,07	2,48	1,07	-0,63	
	Španija	-6,17	-3,35	-1,90	-1,80	-2,53	-2,61	postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji	-7,04	-6,17	-3,35	-1,90	-1,80	-2,53	
	Francija	-5,09	-4,26	-3,53	-2,79	-2,74	-2,39	postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem / postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji	-5,50	-4,69	-3,86	-3,13	-2,39	-2,34	
	Italija	-3,27	-1,28	-0,87	-1,06	-0,98	-1,50	postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem	-3,27	-3,27	-1,28	-0,87	-1,06	-0,98	
	Ciper	-5,50	-5,14	-1,69	2,02	0,35	0,22	postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem	-5,06	-5,50	-5,14	-1,69	2,02	0,35	
	Malta	-2,78	-3,65	-2,47	-2,39	-2,09	-1,65	postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem	-4,02	-2,78	-3,65	-2,47	-2,39	-2,09	
	Slovenija	-4,79	-2,13	-2,16	-2,75	-2,69	-2,48	postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji	-4,55	-4,79	-2,13	-2,16	-2,75	-2,69	
	Bolgarija	-1,87	-0,48	-0,76	-2,48	-2,56	-2,43	neravnotežji	-1,51	-0,87	0,52	0,24	-1,48	-1,56	
	Češka	-2,63	-1,48	0,08	-0,78	-1,96	-1,42	postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem	-3,06	-1,63	-0,48	1,08	0,22	-0,96	

Vir: podatki Komisije (preventivni del – jesenska napoved 2015)

* Oddaljenost od srednjeročnega cilja (negativno = strukturni saldo ne dosegla srednjeročnega cilja; pozitivno = strukturni saldo presega srednjeročni cilj).

** Na podlagi napovedanih podatkov.

V okviru preventivnega dela.

Ne dosegla srednjeročnega cilja v skladu z ocenami Komisije iz decembra 2015.

Vključeno v vzorec Sodišča za revizijo postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji.

Vključeno v vzorec Sodišča za revizijo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

Vključeno v vzorec Sodišča za revizijo Grčije.

Vključeno v vzorec Sodišča za revizijo evropskega semestra.

Vir: podatki Komisije (preventivni del – jesenska napoved 2015)

* Oddaljenost od srednjeročnega cilja (negativno = strukturni saldo ne dosega srednjeročnega cilja; pozitivno = strukturni saldo presega srednjeročni cilj).

** Na podlagi napovedanih podatkov.

V okviru preventivnega dela.

Ne dosega srednjeročnega cilja v skladu z ocenami Komisije iz decembra 2015.

Vključeno v vzorec Sodišča za revizijo postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji.

Vključeno v vzorec Sodišča za revizijo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

Vključeno v vzorec Sodišča za revizijo Grčije.

Vključeno v vzorec Sodišča za revizijo evropskega semestra.

Priloga V – Glavni kazalniki strategije Evropa 2020 za EU-28

Tema	Glavni kazalnik	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ciljna vrednost
Zaposlenost	Stopnja zaposlenosti v starostni skupini 20–64 let, skupaj (% prebivalstva)	70,30	69,00	68,50	68,60	68,40	68,40	69,20	70,10	71,10	72,20	73,20	75,00
	• stopnja zaposlenosti v starostni skupini 20–64 let, ženske (% prebivalstva)	62,80	62,30	62,00	62,20	62,40	62,60	63,50	64,30	65,30	66,50	67,40	:
	• stopnja zaposlenosti v starostni skupini 20–64 let, moški (% prebivalstva)	77,90	75,70	75,00	75,00	74,60	74,30	75,00	75,90	76,90	78,00	79,00	:
Raziskave in razvoj	Bruto domači odhodki za raziskave in razvoj ⁽¹⁾ (% BDP)	1,84	1,94	1,93	1,97	2,01	2,02	2,03	2,04	2,04	2,06	2,12	3,00
	• podjetje	1,16	1,19	1,19	1,24	1,27	1,28	1,30	1,31	1,32	1,36	1,41	:
	• vlada	0,24	0,26	0,25	0,25	0,25	0,25	0,24	0,24	0,23	0,23	0,23	:
	• visokošolsko izobraževanje	0,42	0,46	0,47	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,46	:
	• zasebno neprofitno	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	:
Podnebne spremembe in energija	Emisije toplogrednih plinov ⁽²⁾ (indeks 1990 = 100)	90,60	83,80	85,70	83,00	82,10	80,40	77,50	78,10	77,80	78,30	:	80,00
	Delež energije iz obnovljivih virov pri bruto končni porabi energije (%)	11,10	11,90	12,50	13,10	14,40	15,20	16,20	16,70	17,00	17,50	:	20,00
	Poraba primarne energije (v milijonih ton ekvivalenta nafte)	1 693,00	1 595,00	1 654,00	1 593,00	1 585,00	1 571,00	1 511,00	1 537,00	1 547,00	1 562,00	:	1 483,00
	Poraba končne energije (v milijonih ton ekvivalenta nafte)	1 180,00	1 108,00	1 160,00	1 105,00	1 106,00	1 108,00	1 066,00	1 088,00	1 110,00	1 123,00	:	1 086,00
Izobraževanje	Mladi, ki zgodaj opustijo šolanje, skupaj ⁽³⁾ (% prebivalstva, starega 18–24 let)	14,70	14,20	13,90	13,40	12,70	11,90	11,20	11,00	10,70	10,60	10,60	<10,00
	• mladi, ki zgodaj opustijo šolanje, ženske ⁽³⁾ (% prebivalstva, starega 18–24 let)	12,70	12,30	11,90	11,50	10,90	10,20	9,60	9,50	9,20	8,90	8,90	:
	• mladi, ki zgodaj opustijo šolanje, moški ⁽³⁾ (% prebivalstva, starega 18–24 let)	16,70	16,10	15,80	15,30	14,50	13,60	12,70	12,40	12,20	12,10	12,20	:
	Terciarna izobrazba, skupaj ⁽⁴⁾ (% prebivalstva, starega 30–34 let)	31,20	32,30	33,60	34,80	36,00	37,10	38,00	38,70	39,20	39,90	40,70	>=40,00
	• terciarna izobrazba, ženske ⁽⁴⁾ (% prebivalstva, starega 30–34 let)	34,30	35,70	37,20	38,60	40,20	41,40	42,30	43,40	43,90	44,90	45,80	:
	• terciarna izobrazba, moški ⁽⁴⁾ (% prebivalstva, starega 30–34 let)	28,00	28,90	30,00	31,00	31,80	32,80	33,60	34,00	34,40	34,90	35,70	:
Revščina in socialna izključenost	Ljudje, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, EU-27 ⁽⁴⁾ (?) (v milijonih)	116,10	114,50	117,00	119,60	122,20	121,60	120,80	117,80	116,90	111,84	109,23	96,10
	Ljudje, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, EU-28 ⁽⁴⁾ (?) (v milijonih)	:	:	:	121,00	123,60	122,80	122,00	119,00	118,10	113,00	:	:
	Ljudje, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, EU-28 ⁽⁴⁾ (?) (%) (prebivalstva)	23,70	23,30	23,70	24,30	24,70	24,60	24,40	23,80	23,50	22,40	:	:
	• ljudje, ki živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo, EU-28 ⁽⁶⁾ (?) (%) (prebivalstva, starega 0–59 let)	9,20	9,10	10,10	10,40	10,50	11,00	11,30	10,70	10,50	9,50	:	:
	• ljudje, ki jim grozi revščina po socialnih transferjih, EU-28 ⁽⁶⁾ (?) (%) (prebivalstva)	16,60	16,40	16,50	16,80	16,80	16,70	17,20	17,30	17,30	16,90	:	:
	• resno materialno prikrajšani ljudje, EU-28 ⁽⁶⁾ (?) (%) (prebivalstva)	8,50	8,20	8,40	8,90	9,90	9,60	8,90	8,10	7,50	6,60	6,00	:

Opombe:

- (1) Emisije skupaj, vključno z mednarodnim letalstvom in posrednim CO₂, vendar brez emisij zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF).
- (2) Prekinitev časovne vrste leta 2014 (prehod iz ISCED 97 na ISCED 2011).
- (3) Kazalnik „ljudje, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost“ ustreza celotnemu številu ljudi, ki jim grozi revščina po socialnih transferjih, so resno materialno prikrajšani ali živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo. Vsaka oseba se šteje samo enkrat, tudi če ustreza več podkazalnikom.
- (4) Splošni cilj EU je, da se število ljudi, ki jim grozi revščina ali izključenost, do leta 2020 zmanjša za vsaj 20 milijonov. Zaradi težav v zvezi z razpoložljivostjo podatkov je cilj ocenjen samo za EU-27.
- (5) Podatki za EU-27 za leto 2008.
- (6) Podatki za leto 2018 so ocene.

Vir: Eurostat, *Smarter, greener, more inclusive?*, izdaje za leta 2015–2019

Priloga VI – Ocena napredka pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020

01 Analiza sprejetega sklopa glavnih kazalnikov kaže napredek EU pri doseganju splošnih ciljev strategije Evropa 2020 na petih področjih, in sicer na področju zaposlovanja, raziskav, energije, izobraževanja in odpravljanja revščine (glej [tabelo 1](#) in [sliko 4](#)). Ne kaže pa odstopanja posameznih držav članic pri smotrnosti in stanju glede na povprečje EU.

Tabela 1 – Napredek EU pri doseganju splošnih ciljev strategije Evropa 2020 na petih področjih

Cilji strategije Evropa 2020 za EU	Začetni podatki	Najnovejši razpoložljivi podatki	Ključni dogodki v obdobju	Verjetni rezultati leta 2020 na podlagi nedavnih trendov
Zaposlovanje				
Zvišanje stopnje zaposlenosti prebivalstva v starosti od 20 do 64 let na vsaj 75 %	68,6 % (2010)	73,2 % (2018)	Stopnja zaposlenosti se je postopno povečevala in presegla raven pred krizo. Povečanje števila delovnih mest s krajšim delovnim časom in brezposelnosti mladih v nekaterih državah članicah. Manjše, vendar še vedno znatne razlike med spoloma.	Cilj 75 % bo verjetno dosežen.
Raziskave				
Povečanje skupnih javnih in zasebnih naložb v raziskave in razvoj na 3 % BDP	1,93 % (2010)	2,12 % (2018)	Odhodki za raziskave in razvoj kot delež BDP v EU so ostali nespremenjeni pri nekoliko nad 2 %. Gospodarstvo je še vedno največji vlagatelj v raziskave in razvoj. Vztrajne razlike v EU, saj je v severnih in zahodnih državah EU v gospodarstvu več raziskav in razvoja.	Cilj 3 % ne bo dosežen.

Cilji strategije Evropa 2020 za EU	Začetni podatki	Najnovejši razpoložljivi podatki	Ključni dogodki v obdobju	Verjetni rezultati leta 2020 na podlagi nedavnih trendov
Energija				
(a) Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za vsaj 20 % v primerjavi z letom 1990	14 % (2010)	21,7 % (2017)	Bistven napredek pri vseh treh ciljih. Okrevanje gospodarstva EU pomeni tveganje pri doseganju vseh ciljev.	Vsi trije cilji bodo verjetno doseženi. Cilji do leta 2020: 20 % za vsak cilj.
(b) Povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v porabi končne energije na 20 %	12,5 % (2010)	17,5 % (2017)		
(c) Približevanje 20- odstotnemu povečanju energijske učinkovitosti (za porabo primarne energije)	5,7 % (2010)	15,7 % (2017)		
Izobraževanje				
(a) Zmanjšanje deleža osipnikov na manj kot 10 % prebivalstva v starosti od 18 do 24 let	13,9 % (2010)	10,6 % (2018)	Dober napredek v zvezi z obema ciljema. Večje razlike med spoloma pri terciarni izobrazbi.	Oba cilja bosta verjetno dosežena. Cilji do leta 2020: ≤ 10 % oziroma ≥ 40 %.
(b) Povečanje deleža prebivalstva v starosti od 30 do 34 let, ki je končalo terciarno izobraževanje, na vsaj 40 %	33,8 % (2010)	40,7 % (2018)		

Cilji strategije Evropa 2020 za EU	Začetni podatki	Najnovejši razpoložljivi podatki	Ključni dogodki v obdobju	Verjetni rezultati leta 2020 na podlagi nedavnih trendov
Revščina				
Zmanjšanje števila ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, za vsaj 20 milijonov (glede na izhodiščno leto 2008)	Povečanje za 0,5 milijona (2010)	Zmanjšanje za 6,9 milijona (2018)	Število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, je leta 2012 doseglo 122 milijonov, kar je največ doslej. Od takrat se je postopno zmanjševalo in leta 2017 doseglo 109,23 milijonov. Določen napredek je bil dosežen na področju resne materialne prikrajšanosti, vendar brez dejanskega napredka na drugih dveh področjih revščine, tj. dohodkovne revščine in zelo nizke delovne intenzivnosti.	Cilj ne bo dosežen. Cilj do leta 2020: Zmanjšanje števila ljudi, ki jim grozi revščina in socialna izključenost, za 20 milijonov (tj. 96,1 milijona ljudi).

Viri: ocena Evropskega revizijskega sodišča (glej Prilogo VI); Komisija, Evropski semester 2019: Ocena napredka pri strukturnih reformah in preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij ter rezultati poglobljenih pregledov v skladu z Uredbo (EU) št. 1176/2011, Dodatek 2 – Napredek pri doseganju ciljev iz strategije Evropa 2020, str. 19, 27. februar 2019; Eurostat, *Smarter, greener, more inclusive?*, izdaja 2019

Ključna dejstva in ovire v zvezi z napredkom pri odpravljanju revščine

02 Cilj strategije Evropa 2020 v zvezi z odpravljanjem revščine temelji na glavnem kazalniku „tveganje revščine ali socialne izključenosti“³¹. To je sestavljeni kazalnik, ki

³¹ Podatke o revščini je treba razlagati previdno. Na sestavljeni kazalnik tveganja revščine ali socialne izključenosti na primer zlasti vpliva kazalnik „tveganja dohodkovne revščine po socialnih transferjih“. To je relativno merilo revščine, njen prag pa se med državami članicami zelo razlikuje. Razlikuje se tudi glede na čas, saj upošteva razvoj nacionalnega srednjega razpoložljivega dohodka: v več državah članicah se je prag v obdobju 2008–2017 zmanjšal (Grčija in Ciper) ali ostal skoraj nespremenjen (Španija in Italija).

zajema tri vidike revščine: (1) dohodkovno revščino po socialnih transferjih³², (2) resno materialno prikrajšanost³³ in (3) življenje v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo³⁴.

03 Kljub cilju strategije Evropa 2020, da se število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, zmanjša za 20 milijonov³⁵ v primerjavi z ravnmi pred krizo iz leta 2008, je bilo leta 2018 glede na kazalnik tveganja revščine ali socialne izključenosti 109 milijonov ljudi ali skoraj ena četrtna (22 %) prebivalstva v EU-27 še vedno ogrožena, kar pomeni, da je bil napredek omejen in je zajemal le 6,9 milijona ljudi.³⁶ Zaradi finančne krize se je glavni kazalnik revščine (stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti) v obdobju 2009–2012 znatno poslabšal, temu pa je sledilo postopno izboljšanje do leta 2018 (glej *slika 1*).

³² Ljudje, ki živijo v gospodinjstvu z ekvivalentom razpoložljivega dohodka po socialnih transferjih, ki je nižji od 60 % nacionalne mediane. Ta prag je konvencionalen in predstavlja raven dohodka, ki se šteje za nujno za dostojno življenje.

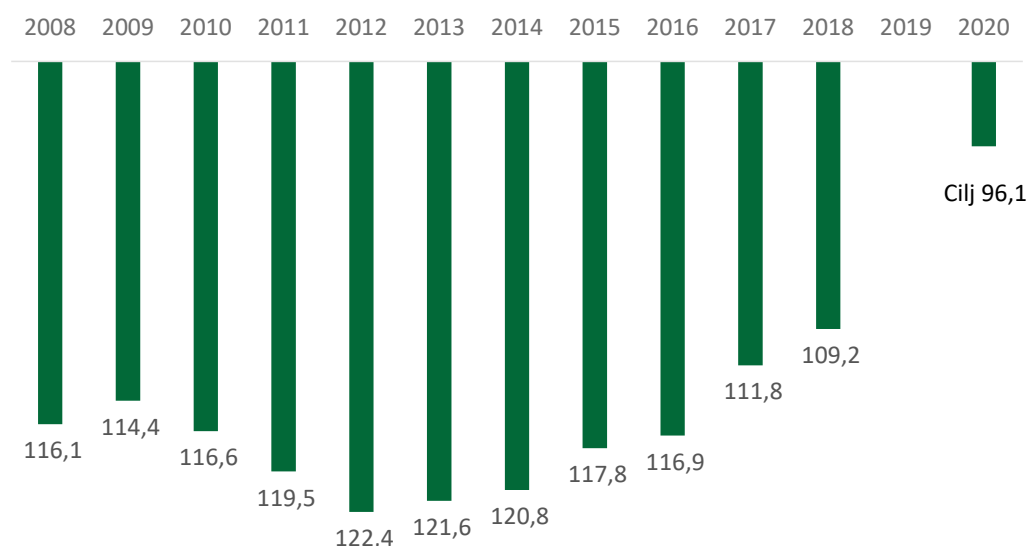
³³ Ljudje, ki si ne morejo privoščiti vsaj treh od naslednjih devetih izdelkov in storitev: plačila najemnine, hipoteke ali računov za javne storitve; ustreznega ogrevanja doma; poravnave nepričakovanih izdatkov; rednih mesnih ali beljakovinskih obrokov; počitnic; nakupa televizorja; pralnega stroja; avtomobila; telefona. EU je leta 2017 ta seznam posodobila, tako da vključuje dodatnih sedem izdelkov ali storitev: zamenjavo obrabljenih oblačil in pohištva; posedovanje dveh parov čevljev; možnost porabe majhne vsote denarja za osebno porabo; redno sodelovanje v prostočasnih dejavnostih, plačilo pijače/obroka v restavraciji enkrat na mesec in internetne povezave. Pralni stroj, televizor in telefon so s spremenjenega seznama črtani kot neustrezno merilo prikrajšanosti.

³⁴ Osebe, stare od 0 do 59 let, ki živijo v gospodinjstvih, v katerih so delovno sposobni posamezniki (razen študentov, mlajših od 25 let) v preteklem letu izkoristili manj kot 20 % svojega skupnega delovnega potenciala.

³⁵ Države članice EU so se na podlagi cilja do leta 2020 in Agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 zavezale, da bodo do leta 2030 prepolovile revščino v vseh njenih razsežnostih.

³⁶ Hrvaška zaradi pomanjkanja primerljivih podatkov za leto 2008 ni vključena v izračune (leta 2017 je revščina ali socialna izključenost grozila 1,1 milijona ljudem).

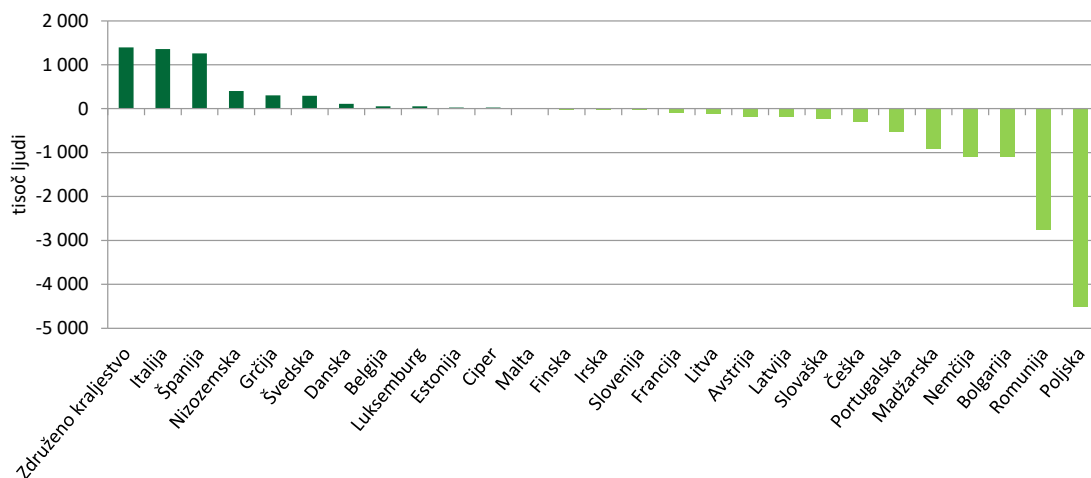
Slika 1 – Kazalnik stopnje tveganja revščine ali socialne izključenosti – ljudje, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, EU-27 (v milijonih ljudi), 2008–2018

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Eurostata iz januarja 2020

04 Kljub splošnemu izboljšanju sestavljenega kazalnika se napredek med državami članicami precej razlikuje, zlasti pri državah članicah, v katerih revščina ogroža največ prebivalcev. Na [sliki 2](#) je prikazana kumulativna razlika v številu prebivalcev držav članic, za katere se šteje, da jim grozi revščina ali socialna izključenost (v tisočih), leta 2018 v primerjavi z letom 2008. Na splošno se je število takih ljudi v istem obdobju povečalo v 12 od 27 držav članic.

Slika 2 – Sprememba števila ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost (v milijonih ljudi), EU-27, leto 2018 v primerjavi z letom 2008

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Eurostata iz januarja 2020

05 Razlike med državami so vidne celo pri nekaterih podkazalnikih, niso pa razvidne pri enostavni primerjavi stopenj tveganja revščine. Leta 2018 v nekaterih državah članicah praktično ni bilo resne materialne prikrajšanosti, medtem ko je v drugih prizadela približno petino prebivalstva (glej [tabela 2](#)). Razlike med državami so vidne celo pri nekaterih podkazalnikih, niso pa razvidne pri enostavni primerjavi stopenj tveganja revščine.

Tabela 2 – Velike razlike med državami članicami na podlagi podkazalnikov revščine ali socialne izključenosti leta 2018

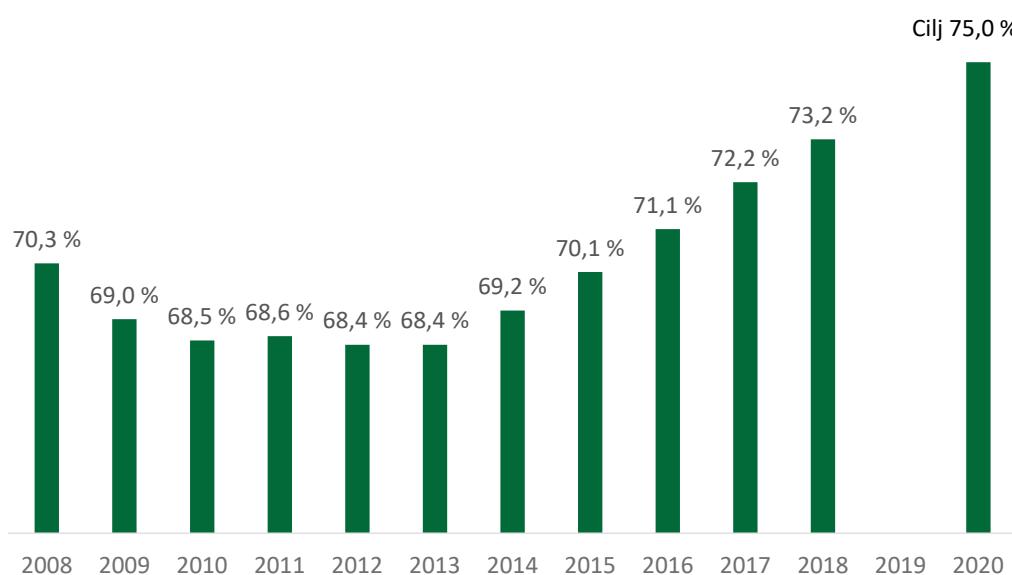
	Večje tveganje	Manjše tveganje
Ljudje, ki jim grozi dohodkovna revščina po socialnih transferjih (EU-28: 17,1 %)	23,5 % (Romunija) 23,3 % (Latvija) 22,9 % (Litva)	9,6 % (Česka) 12 % (Finska) 12,2 % (Slovaška)
Resno materialno prikrajšani ljudje (EU-28: 5,9 %)	20,9 % (Bolgarija) 16,8 % (Romunija) 16,7 % (Grčija)	1,3 % (Luksemburg) 1,6 % (Švedska) 2,4 % (Nizozemska)
Ljudje, ki živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo (EU-28: 8,8 %)	14,6 % (Grčija) 13,1 % (Irska) 12,1 % (Belgija)	4,5 % (Česka) 5,2 % (Slovaška) 5,2 % (Estonija)

Vir: Eurostat, podatki iz januarja 2020

06 Razvoj dogodkov na trgu dela je pomembno vplival na revščino in socialno izključenost. Po precejšnjem zmanjšanju zaradi gospodarske recesije (2009–2013) je

bilo leta 2018 zaposlenih 73,2 % prebivalcev EU v starosti od 20 do 64 let (leta 2008 jih je bilo 70,3 %; glej [slika 3](#)). To je bil največji delež po letu 2002, pri čemer so se znatno zmanjšale razlike med spoloma (11,6 % leta 2018 v primerjavi s 15,1 % leta 2008). Vendar je na povečanje stopnje zaposlenosti pozitivno vplivalo postopno povečevanje števila delovnih mest s krajšim delovnim časom (18,5 % leta 2018 v primerjavi s 16,8 % leta 2008).³⁷

Slika 3 – Stopnja zaposlenosti v EU-28 (starostna skupina 20–64 let, skupaj, delež prebivalstva) v obdobju 2008–2018

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Eurostata iz januarja 2020

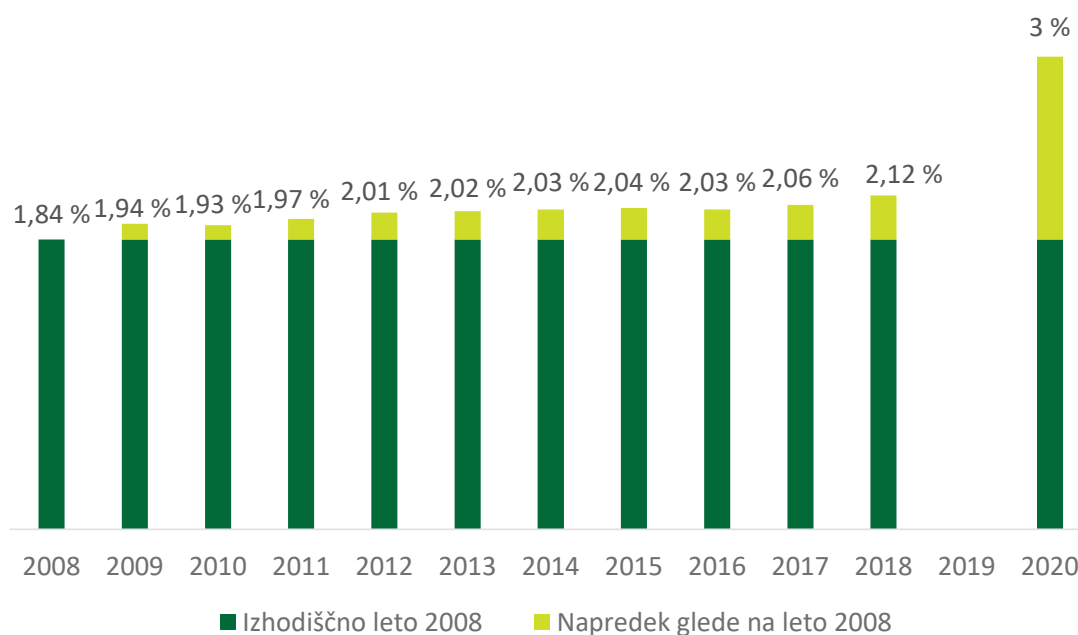
07 Za nadaljnji razvoj socialne razsežnosti v EU je bil novembra 2017 podpisan evropski steber socialnih pravic, ki vsebuje seznam načel na 20 področjih, namenjenih zagotovitvi in izboljšanju pravnega reda EU. Njegov uspeh bo odvisen od izvajanja in stopnje zavezanosti na nacionalni ravni. V tej fazi je še vedno prezgodaj, da bi Sodišče pri tej reviziji ugotavljalo, ali bo to prispevalo k izboljšanju slabih rezultatov evropskega semestra na tem področju.

³⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tesem100&plugin=1>.

Ključna dejstva in ovire v zvezi z napredkom pri odhodkih za raziskave in razvoj

08 Odhodki za raziskave in razvoj so glede na BDP EU v zadnjih letih stagnirali nekoliko nad 2 %, cilj 3 % pa verjetno ne bo dosežen (glej [slika 4](#)).

Slika 4 – Bruto domači odhodki za raziskave in razvoj v EU-28 (delež BDP), 2008–2018

Opomba: Podatki za leto 2018 so večinoma začasni.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Eurostata iz januarja 2020

09 Sodišče je v zvezi z raziskavami in razvojem ugotovilo, da je bilo v priporočilih za posamezne države malo pozornosti namenjene državam članicam, ki so imele nizko ali celo negativno rast odhodkov za raziskave in razvoj (glej [tabelo 3](#)).

Tabela 3 – Države članice brez priporočil za posamezne države v zvezi z raziskavami in razvojem ter z negativnim ali počasnim napredkom, 2016–2017

DČ	Priporočila za posamezne države iz leta 2016			Priporočila za posamezne države iz leta 2017		
	Odhodki za raziskave in razvoj (v % BDP) leta 2015	Države članice, ki so leta 2015 dosegle manj kot 50-odstotni napredek pri doseganju cilja za leto 2020	Priporočila za posamezne države ali podpriporočila za posamezne države za raziskave in razvoj v letu 2016	Odhodki za raziskave in razvoj (v % BDP) leta 2016	Države članice, ki so leta 2016 dosegle manj kot 50-odstotni napredek pri doseganju cilja za leto 2020	Priporočila za posamezne države ali podpriporočila za posamezne države za raziskave in razvoj v letu 2017
AT	3,05	40,3 %	JIH NI	3,09	43,7 %	JIH NI
BG	0,96	48,6 %	JIH NI	0,78	31,4 %	JIH NI
DK	2,96	82,6 %	Spodbuditi sodelovanje med podjetji in univerzami.	2,87	43,5 %	JIH NI
FI	2,90 %	Negativno	Spodbuditi podjetništvo in naložbe za spodbujanje rasti proizvodnje z visoko dodano vrednostjo.	2,75	Negativno	JIH NI
HR	0,84	Negativno	JIH NI	0,84	Negativno	JIH NI
HU	1,36	46,3 %	JIH NI	1,21	28,0 %	JIH NI
IT	1,34	48,6 %	JIH NI	1,29	35,1 %	JIH NI
LT	1,04	22,5 %	Izboljšati sprejemanje in vključevanje novih tehnologij, uskladiti politike na področju inovacij.	0,74	Negativno	JIH NI
LU	1,27	Negativno	Odpraviti ovire pri naložbah in inovacijah, ki omejujejo gospodarski razvoj v sektorju poslovnih storitev.	1,24	Negativno	Okrepiti diverzifikacijo gospodarstva, med drugim z odpravo ovir pri naložbah in inovacijah.
LV	0,63	5,4 %	Konsolidirati raziskovalne ustanove in	0,44	Negativno	JIH NI

			zagotoviti spodbude za zasebne naložbe v inovacije.			
MT	0,77	16,3 %	JIH NI	0,61	5,4 %	JIH NI
PL	1,00	36,4 %	JIH NI	0,97	33,6 %	JIH NI
PT	1,24	Negativno	Spodbuditi sodelovanje med univerzami in podjetji.	1,27	Negativno	JIH NI
RO	0,49	Negativno	JIH NI	0,48	Negativno	JIH NI
SE	3,27	Negativno	JIH NI	3,25	Negativno	JIH NI
SI	2,20	41,6 %	JIH NI	2,00	27,0 %	JIH NI
SK	1,18	97,3 %	JIH NI	0,79	44,6 %	JIH NI
Leta 2016 Komisija ni predlagala neposredno povezanih priporočil za posamezne države za 10 od 15 držav članic z negativno ali nizko stopnjo izvajanja (< 50 %) nacionalnih ciljev za leto 2020.				Leta 2017 Komisija ni predlagala neposredno povezanih priporočil za posamezne države za 16 od 17 držav članic z negativno ali nizko stopnjo izvajanja (< 50 %) nacionalnih ciljev za leto 2020.		

Opomba: Sodišče ni moglo izvesti izračunov za Češko in Združeno kraljestvo, saj državi nista določili jasnega cilja za leto 2020. Poleg tega Grčija zaradi treh programov za ekonomsko prilagoditev (2010, 2012 in 2015) ni bila vključena v proces evropskega semestra.

Opomba: Podatki za Irsko in Združeno kraljestvo so za leto 2016.

Vira: Eurostat za podatke o raziskavah in razvoju; podatkovna zbirka Komisije CESAR za razvrstitev priporočil za posamezne države

10 Med državami članicami EU še vedno obstajajo velike razlike v odhodkih za raziskave in razvoj (leto 2017: od 0,50 % BDP v Romuniji do 3,33 % na Švedskem). Razlike pri naložbah v raziskave in razvoj na splošno izražajo razlike v industrijskih strukturah, intenzivnosti znanja in raziskovalnih zmogljivostih, pri čemer so zlasti naložbe v raziskave in razvoj, ki jih financirajo podjetja, večje v severnih in zahodnih državah EU.

Kratice in okrajšave

CESAR: podatkovna zbirka Komisije za spremljanje izvajanja priporočil za posamezne države

Evropa 2020: strategija EU za rast in delovna mesta

GD: generalni direktorat

Skladi ESI: evropski strukturni in investicijski skladi

Glosar

Cilji trajnostnega razvoja: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, ki jo je mednarodna skupnost sprejela septembra 2015, je agenda za odzivanje na svetovne trende in izzive. Osrednji del Agende 2030 je 17 ciljev trajnostnega razvoja skupaj s povezanimi ciljnim vrednostmi, ki jih je treba uresničiti do leta 2030. Mednarodna skupnost ima ambiciozen nov okvir za sodelovanje vseh držav pri skupnih izzivih. Cilji trajnostnega razvoja prvič veljajo za vse države in EU je odločena, da jih bo uresničila.

Pakt za stabilnost in rast: sporazum, ki je zavezujoč za vse države članice EU od leta 1997 (z reformama v letih 2005 in 2011) in se nanaša na izvajanje določb maastrichtske pogodbe o vzdržnosti fiskalnih politik držav članic, zlasti z ohranjanjem javnega primanjkljaja in dolga na sprejemljivi ravni.

Poglobljeni pregled: analitični dokument, ki ga pripravi Komisija ter je namenjen opredelitvi in oceni resnosti makroekonomskih neravnotežij v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji. Od leta 2015 so poglobljeni pregledi vključeni v poročila za posamezne države v okviru evropskega semestra.

Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem: korektivni del Pakta za stabilnost in rast, ki določa, kako bi morale države ukrepati, če bi se njihov javni dolg ali proračunski primanjkljaj v skladu z določbami člena 126 Pogodbe o delovanju Evropske unije štel za čezmerne. korektivni del Pakta za stabilnost in rast, ki določa, kako bi morale države ukrepati, če bi se njihov javni dolg ali proračunski primanjkljaj v skladu z določbami člena 126 Pogodbe o delovanju Evropske unije štel za čezmerne.

Postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji: nadzorni mehanizem, namenjen ugotavljanju, preprečevanju in obravnavi nastanka potencialno škodljivih makroekonomskih neravnotežij, ki bi lahko negativno vplivala na gospodarsko stabilnost v posamezni državi članici, euroobmočju ali EU kot celoti. Od leta 2012 je del evropskega semestra.

Priporočila za posamezno državo: smernice glede politike, ki jih vsako leto pripravi Komisija za države članice o tem, kako ohraniti zdrave javne finance. Komisija jih nato julija v okviru evropskega semestra predloži Svetu v potrditev.

Program stabilnosti ali konvergenčni program: dokument, ki ga vsako leto pripravijo države članice v euroobmočju (zunaj euroobmočja) ter v katerem so opisani ukrepi in politike držav članic za zagotavljanje trajnostnih fiskalnih politik, ohranjanje njihovega fiskalnega stanja na ravni srednjeročnih ciljev ali nad njimi ali približevanje tem ciljem, obenem pa zagotavlja ustrezna prizadevanja za zmanjšanje dolga, da bi se upoštevalo pravilo o dolgu in 60-odstotna referenčna vrednost, določena v Pogodbi.

Smernice za zaposlovanje: skupne prednostne naloge in cilji za politike zaposlovanja za države EU, ki jih na predlog Komisije oblikuje Svet, predvidene pa so tudi v Pogodbi o delovanju Evropske unije. Smernice za zaposlovanje in širše smernice ekonomskih politik skupaj tvorijo integrirane smernice.

Strategija Evropa 2020: strategija Unije za rast in delovna mesta, ki je bila uvedena leta 2010 za obdobje desetih let, tj. do leta 2020. V njej so poudarjene tri prednostne naloge: pametna, trajnostna in vključujoča rast z enim ali več cilji (skupaj osem) za posamezno prednostno nalogo na petih tematskih področjih (zaposlovanje, raziskave in razvoj, podnebne spremembe in energija, izobraževanje ter revščina in socialna izključenost). Strategija ima tudi sedem tematskih vodilnih pobud.

Širše smernice ekonomskih politik: skupne prednostne naloge in cilji ekonomskih politik držav EU, ki jih na podlagi predloga Komisije odobri Svet. Predvidene so v Pogodbi o delovanju Evropske unije. Širše smernice ekonomskih politik bi morale obravnavati makroekonomske in strukturne politike za celotno EU in posamezne države EU.

Učinki prelivanja: učinki, ki jih lahko imajo dogodki v eni državi na gospodarstva drugih držav. Čeprav so lahko učinki prelivanja tudi pozitivni, se pojem najpogosteje uporablja za negativen učinek, ki ga imajo domači dogodki na druge dele sveta.

Večletni finančni okvir: sedemletni okvir, ki ureja proračun EU. Določen je s soglasno sprejeto uredbo Sveta in s soglasjem Evropskega parlamenta. Finančni okvir določa najvišji znesek porabe na obsežnih področjih (razdelkih) v posameznem letu ter skupno letno zgornjo mejo za plačila in odobritve za prevzem obveznosti.

KONČNI ODGOVORI EVROPSKE KOMISIJE NA POSEBNO POROČILO EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA

„EVROPSKI SEMESTER – S PRIPOROČILI ZA POSAMEZNE DRŽAVE SE OBRAVNAVAJO POMEMBNA VPRAŠANJA, VENDAR JIH JE TREBA BOLJE IZVAJATI“

POVZETEK

Evropski semester je bil ustvarjen kot del odziva EU na gospodarsko in finančno krizo, ki je pred desetimi leti prizadela Evropo. Od tedaj ga Evropska komisija in države članice prek Sveta redno razvijajo, da bi tako usklajeno stalno obravnavale socialno-ekonomsko vprašanja, vključno s produktivnostjo in konkurenčnostjo ter poslovnim okoljem, pa tudi ekonomske in socialne vidike širših izzivov, povezanih s podnebjem, energijo in trajnostnostjo.

Evropski semester naj bi ostal odziven, njegov obseg in poudarek pa se redno razvijata.

Nenaden pojav pandemije COVID-19 (v nadaljnjem besedilu: kriza) in njen zelo moteči vpliv sta pretresla vse države članice. Kriza je povzročila izjemno kratkoročno škodo z dolgoročnimi posledicami. Za soočenje s to krizo je nujno usklajeno delovanje. Komisija se je odzvala ter prilagodila svoj pristop k zadevni zdravstveni, socialni in ekonomski krizi, obenem pa ohranila močan poudarek na okrevanju po krizi. Evropski semester se kaže kot dragocen pri zagotavljanju, da se škoda za gospodarstvo in zaposlenost obravnava z usklajenimi odzivi na ravni EU ter posameznih držav članic. Komisija in Svet sta se dogovorila za uporabo prožnosti, ki je na voljo v okviru pravil, da so lahko vlade podprle gospodarsko dejavnost, obenem pa državljanom EU zagotovile mrežo socialne varnosti. V priporočilih za posamezne države za leto 2020 so obravnavani zdravstveni in socialni učinki trenutne krize ter strukturni izzivi, ki jih je treba obravnavati v fazi okrevanja. V fazi po COVID-19 bodo Komisija in države članice s še tesnejšim sodelovanjem zagotovile usklajenost in boljše izvajanje reform.

Evropsko računsko sodišče je opozorilo, da je bil pri izvajanju 30 % priporočil za posamezne države med letoma 2011 in 2018 dosežen „omejen napredek“ ali pa „ni bilo napredka“. Posodobljeni podatki glede stopnje izvajanja priporočil za posamezne države v obdobju 2011–2019 kažejo, da so države članice 22 % priporočil za posamezne države izvedle bistveno ali v celoti, 46 % vsaj z „določenim napredkom“, pri izvajanju preostalih 32 % priporočil za posamezne države pa je bil dosežen „omejen napredek“ ali pa „ni bilo napredka“. Vsaj „določen“ napredek pri izvajanju pri skoraj 70 odstotkih priporočil je merilo uspeha evropskega semestra. To kaže, kako strogo Komisija spremlja reforme, in hkrati upravičuje nenehna prizadevanja Komisije za nadaljnje izboljšanje izvajanja. Komisija si je prizadevala tudi za (i) krepitev analiz trajnostnosti v dokumentih evropskega semestra, (ii) nadaljnji razvoj povezav med uporabo sredstev EU in priporočili evropskega semestra, (iii) vključevanje programa za podporo reformam in (iv) razvoj kvalitativne ocene Komisije o spremljanju izvajanja priporočil za posamezne države.

Zaradi krize, med katero so se v vseh državah članicah pojavile zelo podobne težave, si bo Komisija z državami članicami prizadevala za nadaljnjo pospešitev programa reform.

Evropsko računsko sodišče ugotavlja, da je bil kljub dejstvu, da bo šest od osmih ciljev strategije Evropa 2020 najverjetneje v celoti izpolnjenih, napredek pri ciljih v zvezi z revščino ter raziskavami in razvojem počasen.

Komisija zelo resno jemlje boj proti revščini. Z vključitvijo evropskega stebra socialnih pravic in pregleda socialnih kazalnikov v evropski semester je okrepila osredotočenost na socialna vprašanja. Spremembe in dejavnike, ki vplivajo na revščino, spremlja tudi v svojem letnem poročilu z naslovom

Zaposlovanje in socialne zadeve v Evropi. Veliko priporočil za posamezne države se vsa leta nanaša na zaposlovanje, pridobivanje znanj in spretnosti, izobraževanje odraslih, otroško varstvo in vključevanje oseb, najbolj oddaljenih od trga dela. Vse navedeno je pomembno za odpravljanje revščine.

Na področju raziskav in razvoja so bile nekatere države članice precej hitrejšje od drugih. DE in DK sta svoje cilje dosegli pred letom 2020. Na ravni EU se je intenzivnost raziskav in razvoja povečala z 1,81 % v letu 2000 na 2,19 % v letu 2018. Čeprav EU na splošno ni izpolnila svojih ambicij glede naložb v raziskave in razvoj, je imel 3-odstotni cilj jasen mobilizacijski učinek. Povečanja javnih izdatkov za raziskave in razvoj ter javne podpore raziskavam in razvoju v gospodarstvu v letih močne fiskalne konsolidacije po krizi iz leta 2008 ne bi bilo brez osredotočenosti politike na vlogo raziskav in razvoja pri gospodarski rasti.

Zaradi trenutne krize Komisija poudarja, naj države članice delujejo na obeh frontah, tj. pri odpravi revščine ter raziskavah in inovacijah kot prednostnih nalogah za strategijo okrevanja.

Evropsko računsko sodišče opaža, da Komisija državam članicam ne zagotavlja pisnih povratnih informacij o nacionalnih programih reform. Komisija meni, da je ciljni dialog z ustreznimi organi v državah članicah učinkovitejši od splošnih pisnih povratnih informacij o nacionalnem programu reform. Komisija v primeru ugotovljenih vrzeli vzpostavi stik z organi in jih pozove, naj zagotovijo manjkajoče informacije. Komisija uporablja tudi druge vire (npr. misije za ugotavljanje dejstev, dvostranska srečanja z državami članicami, uradnike evropskega semestra) za pridobitev celovite in uravnotežene slike.

Evropski semester pomeni močno partnerstvo med Komisijo, Svetom in državami članicami. Prek ekonomskih dialogov je ključni udeleženec tudi Evropski parlament. Osredotoča se na prednostne naloge držav članic in Evropske unije za izvajanje strukturnih reform ob hkratnih naložbah v zeleno in trajnostno prihodnost. Komisija poudarja tudi, da priporočila potrdi Evropski svet in sprejme Svet, potem ko jih podrobno pregledajo njegovi različni odbori.

Komisija je proučila različna opažanja in priporočila Evropskega računskega sodišča, podana v zvezi z njimi. Medtem ko je odprta za morebitne izboljšave v procesu evropskega semestra, pa se ne strinja s trditvijo, da v semestru ni bilo posvečene dovolj pozornosti socialni in raziskovalni razsežnosti.

UVOD

Odstavki 01 do 08 – Proces evropskega semestra

Komisija najpomembnejše izzive, s katerimi se sooča država članica, opredeli z analizo na podlagi dokazov, predloženo v poročilu o državi. Poročila so objavljena in javno dostopna. Semester se skozi čas razvija in je presegel prvotno osredotočenost na fiskalne in socialne vidike ter vidike, povezane z zaposlovanjem, tako da zdaj vključuje tudi cilje trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov, kolikor so zajeti s pravnimi podlagami za evropski semester. Taka analiza je že bila predstavljena v poročilih o državah za leto 2020. Zaradi krize so se pokazale nekatere takojšnje zdravstvene, socialne in ekonomske prednostne naloge, ki jih je treba obravnavati. Kljub temu je za okrevanje po krizi trajnostnost postala osrednja tema evropskega semestra ter bo usmerjala vse naložbe. Evropa ima edinstveno priložnost za razvoj svojih znanj in spretnosti, raziskav in inovacij ter infrastrukture, da bi spodbujala na okoljski trajnostnosti in podnebni nevtralnosti temelječ ekonomski model.

Komisija je pripravljena sodelovati v razpravah o možnih političnih rešitvah in na zahtevo ponuditi tehnično podporo. Določitev najustrežnejših ukrepov politike za obravnavanje opredeljenih prednostnih nalog pa prepušča državam članicam. Glede na kratek letni cikel in možnost ponavljajočih se potreb po reformah v prihodnjih letih se poseganje na področje politike, ki velja za pristojnost države članice, doslej ni zdelo potrebno. Pomoč pri reformah je bila omogočena prek

programov, ki jih Komisija pripravlja za sklade ESI, in tehnične pomoči, ki se zagotavlja prek Generalnega direktorata za podporo strukturnim reformam.

Mehanizem pravne države je instrument, ki je ločen od evropskega semestra. Razpravlja se o večjem poudarku na pravni državi, ki bi se zagotovil z uvedbo novega mehanizma pravne države.

Odstavki 09 do 19 – Odgovornost za evropski semester si delijo Komisija in države članice

Komisija je dejansko sprejela več ukrepov za zagotovitev rednega dialoga in izmenjave informacij z državami članicami v celotnem ciklu evropskega semestra.

OPAŽANJA

Odstavki 21 do 31 in odstavek 59 – Dva od osmih ciljev strategije Evropa 2020 verjetno ne bosta dosežena. Komisija ni dala dovolj priporočil za obravnavanje revščine in raziskav v nekaterih državah članicah. Dodatna vprašanja, kot je pravna država.

Komisija opozarja, da je doseganje ciljev zaposlovanja in izobraževanja osnovni pogoj za doseganje nižjih stopenj revščine ter višjih stopenj raziskav in razvoja. Prestrukturiranje in reforme po finančni krizi so bili osredotočeni na finančni sektor ter pereče probleme brezposelnosti mladih in zgodnjega opuščanja šolanja. To se je pokazalo kot učinkovito, saj je bila dosežena rekordna zaposlenost, zgodnje opuščanje šolanja pa se je zmanjšalo, kar je vplivalo tudi na zmanjšanje revščine.

Komisija zelo resno jemlje boj proti revščini. V instrumentu REACT-EU, ki je bil uveden v okviru načrta okrevanja za Evropo, je Komisija predlagala, da bi bilo treba z dodatnimi viri, ki naj bi bili dodeljeni Evropskemu socialnemu skladu, med drugim prednostno obravnavati ukrepe za odpravo revščine otrok. Spremenjeni predlog za Evropski socialni sklad plus (ESS+) iz predlaganega večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 vključuje zahtevo, da mora vsaka država članica 5 % svojih virov iz sklada ESS+ dodeliti ukrepom za odpravo revščine otrok. Ti viri bodo tudi neposredno prispevali k izvajanju prihodnjega instrumenta politike jamstvo za otroke, ki ga bo Komisija predlagala v letu 2021.

Komisija je z vključitvijo evropskega stebra socialnih pravic in „pregleda socialnih kazalnikov“ v evropski semester okrepila osredotočenost na socialna vprašanja. Komisija poudarja, da se državam članicam, katerih rezultat se je pri določenem kazalniku poslabšal, priporočila ne izdajo „samodejno“. Komisija upošteva socialne zadeve, tekoče politike držav članic ter napredek pri ustreznih reformah. Poleg tega se veliko priporočil za posamezne države skozi leta nanaša na zaposlovanje, pridobivanje znanj in spretnosti, izobraževanje odraslih, otroško varstvo in vključevanje oseb, najbolj oddaljenih od trga dela. Vse to je pomembno za odpravljanje revščine. Zato je bil od vrhunca gospodarske in finančne krize v letu 2012 dosežen znaten napredek pri zmanjšanju revščine, delež ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, pa se je zmanjšal precej pod predkrizno raven. Leta 2018 je revščina ali socialna izključenost grozila približno 110 milijonom ljudi v EU-28, kar je 13,9 milijona ljudi manj kot na vrhuncu krize leta 2012 in 7,5 milijona manj kot pred krizo leta 2008. Poleg tega podatki za leto 2019, ki so na voljo za osem držav članic (AT, BG, DK, LV, HU, PL, RO in FI), kažejo nadaljnji upad števila prebivalstva, ki mu grozi revščina ali socialna izključenost.

Izdatki za raziskave in razvoj so bili med državami članicami na zelo različnih ravneh in to se je glede na izhodišče posamezne države nadaljevalo. DE in DK sta svoje cilje dosegli pred letom 2020 ter se utrdili kot vodilni sili na področju inovacij. Druge države članice so počasnejše, saj poskušajo razširiti raziskave in inovacije v akademsko in poslovno okolje.

Ocena Evropskega računskega sodišča, da Komisija ni izdala zadostnih priporočil za obravnavo revščine in raziskav v nekaterih državah članicah, je v nasprotju z njegovim priznanjem, da je Komisija izdala več priporočil za posamezne države, v katerih se odprava revščine obravnava prek področij, kot so zaposlovanje, pridobivanje znanj in spretnosti, vseživljenjsko učenje, otroško varstvo in vključevanje prej marginaliziranih državljanov na trg dela. Evropsko računsko sodišče priznava

tudi delo v zvezi z evropskim stebrom socialnih pravic in cilji trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov. To kaže osredotočenost Komisije na obravnavanje temeljnih vzrokov revščine: dostopa do trga dela, znanj in spretnosti ter otroškega varstva. Zaradi trenutne krize daje Komisija velik poudarek dohodkovni podpori in neposrednim ukrepom za odpravo revščine. To je razvidno že v priporočilih za posamezne države za leto 2020. Komisija si prek priporočil Svetu iz leta 2020 prizadeva tudi za vlaganja v raziskave in razvoj, da bi se izkoristila priložnost, ki jo ponujata vzpostavljanje okolju prijaznejšega gospodarstva in zavezanost Evrope podnebni nevtralnosti.

Komisija pri analizi poslovnega okolja države članice upošteva tudi druge vidike, kolikor obstaja makroekonomska povezava. Zaradi ohranjanja pravne države kot ključne vrednote Evropske unije bo vsako leto objavila poročilo o stanju pravne države s posebnimi poglavji za posamezne države članice.

Odstavki 34 do 40 in 58 do 61 – Večletne ocene izvajanja priporočil za posamezne države v državah članicah, ki jih je pripravila Komisija

Evropsko računsko sodišče opaža, da je stopnja izvajanja priporočil za posamezne države, ki so jih posamezne države članice izvedle v celoti ali bistveno, nizka, spremljanje, ki ga izvaja Komisija, pa ni vedno popolno.

Komisija sodeluje z državami članicami, da bi se izboljšal njihov rezultat pri v celoti ali bistveno izvedenih priporočilih. Dejstvo, da je bil od začetka evropskega semestra leta 2011 pri izvajanju več kot dveh tretjin priporočil za posamezne države dosežen vsaj „določen napredek“, potrjuje, da se pomembne reforme izvajajo, četudi je zanje morda potrebnega več časa. Nekatere reforme so deležne močnega političnega in družbenega nasprotovanja, tudi kadar vlada pokaže zavzetost.

Države članice so z leti dosegle največji napredek na področju finančnih storitev, dostopa do financ, insolvenčnih okvirov, delovnopravne zakonodaje in aktivnih politik trga dela, kar kaže prednost, namenjeno stabilizaciji finančnega sektorja v odziv na gospodarsko in finančno krizo, ki je zahtevala odločne ukrepe politik. Podobno tudi ukrepi za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest za nedoločen čas in obravnavanje segmentacije trga dela odražajo učinkovito izvajanje ustreznih priporočil. Tudi pri priporočilih glede fiskalne politike in fiskalnega upravljanja je bilo evidentirano učinkovito izvajanje za ponovno konsolidacijo javnih financ po finančni krizi.

Dejstvo, da so se neravnovesja v zadnjih letih postopno izboljševala ali pa so bila odpravljena, samo po sebi priča o uspešnem izvajanju reform.

Komisija dvakrat v vsakem ciklu semestra izvede letno in večletno oceno priporočil za posamezne države. Metodologija ocenjevanja in dodelitev kategorij izvajanja s strani Komisije sta se sčasoma izboljševali in sta zelo strogi, tako da se nad državami članicami ohranja pritisk za nadaljevanje in končanje reform. Za olajšanje analize in lažjo primerjavo stopenj napredka po letih uporablja Komisija sintetični kazalnik za oceno napredka pri izvajanju priporočil za posamezne države.

V primeru vztrajnega neustreznega izvajanja dejavno sodeluje z državami članicami za zagotovitev, da se ugotovljeni politični izzivi in prednostne naloge ustrezno rešujejo. Po mnenju Komisije nadaljnja priporočila Sveta in posebni ukrepi ne bi prispevali h konstruktivnemu dialogu za iskanje rešitve, pač pa bi bilo to najboljše doseči s preusmeritvijo razpoložljivih sredstev EU k obravnavi priporočil za posamezne države. Sredstva kohezijske politike so usklajena z evropskim semestrom, Generalni direktorat za podporo strukturnim reformam pa zagotavlja tehnično pomoč državam članicam. Novopredlagani mehanizem za okrevanje in odpornost (561 milijard EUR) bo v celoti namenjen reformam politik v povezavi z evropskim semestrom.

Za povišanje stopnje polnega ali bistvenega izvajanja se Komisija tesneje posvetuje z državami članicami, zagotavlja podporo reformam z namensko službo in zagotavlja boljšo povezavo evropskih sredstev z reformami.

Kar zadeva podatkovno zbirko CESAR za ocene priporočil za posamezne države, se njena funkcionalnost redno izboljšuje. Gre za interno delovno orodje, ki se od decembra 2019 uporablja skupaj z državami članicami.

Odstavki 41 do 44 – povezava med proračunom EU in izvajanjem priporočil za posamezne države

Evropsko računsko sodišče zatrjuje, da je „[n]ezadostna povezava med porabo proračunskih sredstev EU in izvajanjem priporočil za posamezne države“. Vendar lahko Komisija potrdi, da so se vsa ustrezna priporočila za posamezne države upoštevala pri načrtovanju evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020. Upoštevati je treba, da se lahko evropski strukturni in investicijski skladi v sedanjem programskem obdobju izvajajo tudi deset let (zaradi pravila $n + 3$). Za uresničitev učinkov in rezultatov naložb je seveda potrebnega še več časa, zato je treba učinkovitost tega področja za spodbujanje izvajanja priporočil za posamezne države presojati v daljšem časovnem obdobju. „Študija“, na katero se sklicuje Evropsko računsko sodišče, potrjuje povezave med programskimi dokumenti skladov ESI (sporazumi o partnerstvu in operativnimi programi) in priporočili za posamezne države v okviru evropskega semestra. „Široka in splošna“ narava navedenih povezav izhaja iz splošne narave sporazumov o partnerstvu, ki so „okvirni“ programski dokumenti in zato niso namenjeni za posebne zahteve v zvezi z izvajanjem.

Skladno z uredbo o skupnih določbah se v programskih dokumentih pri sprejemanju odločitev o posredovanjih med drugimi elementi upoštevajo ustrezna priporočila za posamezne države. Sporazumi o partnerstvu in operativni programi so strateški dokumenti za izvajanje skladov ESI v sedemletnem obdobju in niso namenjeni zgolj izvajanju priporočil za posamezne države. Kljub temu se v poročilih za posamezne države od leta 2016 redno poroča o prispevku proračuna EU k obravnavanju strukturnih izzivov. Poleg tega so bile sinergije med evropskim semestrom in uporabo sredstev EU z leti močno okrepljene in naj bi se v naslednjem večletnem finančnem okviru nadaljevale. Komisija je za obdobje 2021–2027 predlagala, da bi morale države članice določiti, kako naj se ustrezna priporočila za posamezne države upoštevajo pri pripravi programskih dokumentov. V programskem obdobju 2021–2027 bi morale države članice odbor za spremljanje in Komisiji redno poročati o napredku pri izvajanju programov v podporo priporočilom za posamezne države. V vmesnem pregledu bi morale med drugim obravnavati potrebo po spremembah programov, da bi se upoštevala ustrezna priporočila za posamezne države, ki so bila sprejeta ali spremenjena od začetka programskega obdobja.

Komisija je 27. maja 2020 objavila predlog Instrumenta Evropske unije za okrevanje (Next Generation EU). Prvi steber in osrednji element načrta za okrevanje bo novi mehanizem za okrevanje in odpornost. Ta temelji na orodju za izvajanje reform in nadomešča proračunski instrument za konvergenco in konkurenčnost (BICC), o katerem se je nedavno razpravljalo s sozakonodajalcema.

Komisija je predlagala tudi instrument za tehnično podporo, samostojno uredbo, ki je nadaljevanje obstoječega programa za podporo strukturnim reformam.

Odstavki 45 do 52 – Racionalizacija priporočil za posamezne države in prednostna razvrstitev reform

Vsa zbirna priporočila za posamezne države, na katera se sklicuje Evropsko računsko sodišče, imajo skupno tematiko, in sicer so to fiskalna politika, zaposlovanje in socialna politika, poslovno okolje in naložbe. Sestavni deli priporočil se nanašajo na različna področja politik, na katerih se od držav članic pričakuje, da se bodo prek različnih ministrstev in upravnih organov odzvale v podobnem časovnem okviru. V tem se odraža realnost, da so za obravnavo določenega socialno-ekonomskega izziva potrebni ukrepi politik na različnih področjih. Kar zadeva prednostno razvrstitev reform, priporočila, ki jih je predlagala Komisija, odražajo stališča Komisije o prednostnih ukrepih, ki jih je treba izvesti.

S procesom v Svetu se zagotavlja, da države članice razpravljajo o priporočilih, preden so dokončana. Na koncu je Svet tisti, ki jih sprejme. Poleg tega je poudarek na nenehnem dialogu z državami članicami in deležniki, da se opredelijo prednostne naloge in konkretne reforme. Po mnenju Komisije se z navedenimi mehanizmi zagotavlja, da so nazadnje sprejeta priporočila izvedljiva. Komisija se seveda zaveda, da je za nekatere reforme potrebnega več časa kot za druge, zato je razvila večletno ocenjevanje napredka pri izvajanju.

Kar zadeva sklicevanje na integrirane smernice v priporočilih, je v dokumentih priporočil že veliko sklicevanj, niti države članice niti Komisija pa niso izrazile potrebe po dodatnem sklicevanju. Kar zadeva besedilo in utemeljitev priporočil, je treba opozoriti, da ima vsako priporočilo v poročilu za posamezno državo podporno uvodno izjavo in podporno analizo. Zaradi obsežnega sodelovanja med državami članicami in Komisijo ni dvoumnih sporočil.

Odstavki 53 do 56: Sodelovanje z nacionalnimi deležniki in ocena nacionalnih programov reform

Komisija zahteva, da države članice sodelujejo z deležniki, kot počne tudi sama med zbiranjem informacij. Poleg tega med načrtovanjem skladov poteka redna izmenjava med Komisijo in lokalnimi organi. Lokalni in regionalni organi so dobro vključeni v cikle načrtovanja skladov kohezijske politike in njihovega izvajanja. Komisija je predlagala, naj se to v programskem obdobju 2021–2027 ohrani.

Kar zadeva nacionalne programe reform, Komisija potrjuje, da je vsebina skladna, ne želi pa posegati v nacionalne tradicije dokumentiranja in oblikovanja. Nacionalni program reform je postal zelo pomembno orodje, s katerim države članice v procesu reform pospešujejo usklajevanje med ministrstvi in regijami. Predlogi Komisije za priporočila Sveta o nacionalnih programih reform ter mnenja o programih stabilnosti in konvergenčnih programih držav članic so sami po sebi dokumentirani zapis ocene programov, ki jo opravi Komisija. Ocena je izrecno dokumentirana v standardni uvodni izjavi pravnega besedila priporočila za posamezno državo. Poleg tega se informacije, vsebovane v programih, upoštevajo pri posodobitvi ocene priporočila za posamezno državo, predstavljene v krovnem sporočilu maja, ki je del objavljenega svežnja evropskega semestra. V vsebini predlogov priporočil za posamezne države so upoštevani tudi ukrepi, o katerih države članice poročajo v svojih programih. Komisija oceni skladnost s predlogo in se osredotoča na glavne reformne zaveze ter potrjevanje podatkov, ki jih Komisija sama zbere prek drugih virov.

Kar zadeva podatkovno zbirko CESAR, so interni postopki Komisije zasnovani tako, da lahko vsi ustrezni generalni direktorati prispevajo k skupni oceni priporočil za posamezne države, ki jo opravi Komisija, v zbirki CESAR. Ker je CESAR živo orodje, ki se nenehno razvija za nadaljnje izboljševanje procesa ocenjevanja in spremljanja, se v njem razvijajo nove funkcije za boljšo zagotovitev, da vsi ustrezni generalni direktorati prispevajo oceno v podatkovno zbirko.

Komisija se ne strinja s trditvijo, da je zaradi pogostega ponovnega združevanja priporočil za posamezne države spremljanje manj primerljivo v več letih. Ocena izvajanja priporočil za posamezne države se najprej izvede za vsak posamezen poddel, nato pa z združevanjem za celotna priporočila za posamezne države. Za olajšanje analize in lažjo primerjavo stopenj napredka v več letih Komisija uporablja sintetični kazalnik za oceno napredka pri izvajanju priporočila za posamezno državo. V podatkovno zbirko CESAR so bile uvedene nekatere prilagoditve, da bi bilo mogoče v določenem obdobju bolje slediti priporočilom v okviru vsakega področja politike.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

59. Komisija se ne strinja z zaključkom Evropskega računskega sodišča glede premajhne osredotočenosti na odpravo revščine in neravnotežja v kombinaciji priporočil za posamezne države.

Vzpostavljen je bil nov mehanizem pravne države, da bi se posebna pozornost namenila vprašanjem pravne države. V evropskem semestru je obravnava takih vprašanj osredotočena na primere z jasnim makroekonomskim učinkom.

Priporočilo 1 – Okrepiti osredotočenost na socialno in raziskovalno razsežnost procesa evropskega semestra

Komisija sprejema to priporočilo, saj bodo tako v celoti obravnavane socialno-ekonomske posledice krize zaradi COVID-19. Komisija je odločena, da bo z obravnavanjem vzrokov za tveganja revščine dvignila ljudi iz revščine.

Komisija delno sprejema to priporočilo, saj se ne more zavezati izdaji priporočil za posamezne države za vse države članice, ki niso dosegle napredka. Zaradi novega evropskega zelenega dogovora in digitalnega prehoda naj bi imele raziskave in inovacije pomembno vlogo v evropskem semestru ter pri doseganju konkurenčnosti in podnebne nevtralnosti gospodarstva EU.

Priporočilo 2 – Okrepiti izvajanje in spremljanje priporočil za posamezne države

Prva alineja – Komisija **sprejema to priporočilo** in zdaj zagotavlja, da vsi člani ekipe za posamezno državo posodobijo svojo oceno izvajanja v podatkovni zbirki CESAR. Ker je CESAR živo orodje, ki se nenehno razvija za nadaljnje izboljševanje procesa ocenjevanja in spremljanja, se v njem razvijajo nove funkcije za boljšo zagotovitev, da vsi ustrezni generalni direktorati prispevajo oceno v podatkovno zbirko.

Druga alineja – Komisija **delno sprejema to priporočilo**. Zagotovila bo, da bodo informacije, ki so že javno dostopne prek poročil o državah o priporočilih za posamezne države in statusu njihovega izvajanja dostopne tudi na spletu. S tem bi se morale strinjati tudi države članice.

Tretja alineja – Komisija **ne sprejema** tega priporočila. Komisija si prizadeva za sodelovanje z državami članicami, da bi skupaj opredelile in obravnavale izzive.

Komisija dejansko že uporablja načelo, ki ga je predlagalo Evropsko računsko sodišče, s tem da priporočila v primeru neizvajanja ponovi v naslednjih krogih evropskega semestra in jih natančneje opredeli, kjer je to upravičeno. Zato se proučitev nadaljnjih ukrepov na podlagi Uredbe ne zdi primerna.

Priporočilo 3 – Okrepiti povezavo med sredstvi EU in priporočili za posamezne države

Komisija **delno sprejema** to priporočilo za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027. Pri načrtovanju skladov ESI že obstaja določena sporazumna pogojenost glede na reforme. Poleg tega je Komisija 27. maja 2020 predlagala nov mehanizem za okrevanje in odpornost, ki bo zagotovil obširno finančno podporo reformam in naložbam držav članic ter državam članicam pomagal reševati izzive, opredeljene v evropskem semestru. Vendar bo to odvisno od pogajanj s Parlamentom in Svetom.

Priporočilo 4 – Izboljšati oblikovanje priporočil za posamezne države

Komisija **delno sprejema to priporočilo**, kolikor se v posameznih priporočilih za posamezne države obravnava en skupen izziv politike. Dejstvo, da priporočilo za posamezno državo vsebuje različna vprašanja, odraža realnost, da so za obravnavo določenega socialno-ekonomskega izziva potrebni ukrepi politik na različnih področjih. V okviru strategije Evropa 2020 obstajajo merljivi cilji. Dodajanje še več ciljev se ne zdi koristno. Tudi predpisovanje časovnega okvira se ne zdi praktično, saj se Komisija zaveda, da bo reforme morda treba izvesti v različnih stopnjah skozi čas. Mogoče pa bi bilo predvideti podrobnejšo kvalitativno oceno prizadevanj neke države članice za izvajanje. To se že priznava, kadar Komisija ocenjuje izvajanje in uporablja različne ocenjevalne kategorije, npr. omejen napredek, določen napredek itd. Komisija že zagotavlja ustrezno utemeljitev za priporočila v poročilih o državah in uvodnih izjavah priporočil za posamezne države.

Priporočilo 5 – Zagotoviti jasno oceno nacionalnih programov reform

Prva alineja – Komisija **delno sprejema** to priporočilo ob upoštevanju rezultata pogajanj, ki s sozakonodajalcema potekajo o večletnem finančnem okviru ter mehanizmu za okrevanje in odpornost.

Nacionalni programi reform dopolnjujejo in potrjujejo informacije, pridobljene iz drugih virov. Kot se izvajajo zdaj, veljajo za zelo koristne za oblikovanje priporočil za posamezne države in ustrezajo svojemu namenu. Že zdaj vsebujejo različne elemente, kot je predlagalo Evropsko računsko sodišče. Hkrati bo Komisija v okviru sedanjega sodelovanja z državami članicami proučila, katere obojestransko koristne izboljšave je mogoče uvesti v nacionalne programe reform.

Poleg tega bi bilo glede na predloge Komisije za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 mogoče strukturo nacionalnih programov reform ustrezno prilagoditi v skladu s predlagano vlogo nacionalnih programov reform za mehanizem za okrevanje in odpornost. Zlasti bodo lahko države članice v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost predstavile svoje načrte za okrevanje in odpornost, priložene nacionalnim programom reform.

Druga alineja – Komisija **ne sprejema tega priporočila**.

Nacionalni programi reform imajo zelo pomembno vlogo pri zagotavljanju zavezanosti izvajanju reform v državah članicah, med njihovimi lastnimi ministrstvi in z deležniki. Za Komisijo so nacionalni programi reform koristno orodje, v katerem so združene in potrjene informacije, ki jih je Komisija v okviru stalnih dejavnosti ekonomskega nadzora zbrala prek različnih drugih kanalov.

Ocena nacionalnih programov reform, ki jo pripravi Komisija, je upoštevana v predlaganih priporočilih za posamezne države in spremljevalnih uvodnih izjavah. Glede na vlogo, ki jo imajo nacionalni programi reform trenutno v okviru evropskega semestra, zagotavljanje izrecne namenske ocene nacionalnih programov reform državam članicam domnevno ne bi prineslo dodane vrednosti.

Revizijska ekipa

V posebnih poročilih Sodišča so predstavljeni rezultati njegovih revizij politik in programov EU ali tem v zvezi z upravljanjem na posameznih področjih proračuna. Sodišče izbira in načrtuje revizijske naloge tako, da je njihov učinek kar največji, in pri tem upošteva tveganje za smotrnost ali skladnost, višino ustreznih prihodkov ali porabe, prihodnji razvoj ter politični in javni interes.

To revizijo smotrnosti je opravil revizijski senat IV – regulacija trgov in konkurenčno gospodarstvo, ki ga vodi član Sodišča Alex Brenninkmeijer. Revizijo je vodil član Evropskega računskega sodišča Alex Brenninkmeijer, pri njej pa so sodelovali vodja njegovega kabineta Raphael Debets, vodilni upravni uslužbenec Zacharias Kolias, vodja naloge Jacques Sciberras ter revizorji Georgios Karakatsanis, Marko Mrkalj, Adrian Savin, Albano Martins Dias da Silva, Athanasios Koustoulidis, Giuseppe Diana, Maëlle Bourque, Maria Isabel Quintela, Marion Schiefele in Stefano Sturaro. Jezikovno podporo je zagotovil Michael Pyper.

Zaradi pandemije COVID-19 in strogih karantenskih ukrepov revizijska ekipa ni bila fotografirana.

Časovnica

Dogodek	Datum
Sprejetje revizijskega memoranduma / začetek revizije	19. 9. 2017
Uradno posredovanje osnutka poročila Komisiji (ali drugemu revidirancu)	31. 1. 2019
Sprejetje končnega poročila po razčiščevalnem postopku	30. 6. 2020
Prejeti uradni odgovori Komisije (ali drugih revidirancev) v vseh jezikih	20. 7. 2020

AVTORSKE PRAVICE

© Evropska unija, 2020.

Politika Evropskega računskega sodišča (Sodišča) glede ponovne uporabe se izvaja s sklepom [Decision of the European Court of Auditors No 6-2019](#) o politiki odprtih podatkov in ponovni uporabi dokumentov.

Če ni drugače navedeno (npr. v posameznih obvestilih o avtorskih pravicah), so vsebine Sodišča, ki so v lasti EU, pod licenco [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če se ustrezno navede vir in označijo spremembe. Oseba, ki dokumente ponovno uporabi, ne sme potvoriti njihovega prvotnega pomena ali sporočila. Sodišče ni odgovorno za morebitne posledice ponovne uporabe.

Če so na gradivu prikazane določljive fizične osebe, npr. na fotografijah uslužbencev Sodišča, ali če gradivo vsebuje dela tretjih strani, je treba pridobiti dodatne pravice. Kadar je pridobljeno dovoljenje, to razveljavi zgoraj omenjeno splošno dovoljenje, zato morajo biti v njem jasno navedene omejitve glede uporabe.

Za uporabo in prikazovanje vsebin, katerih lastnica ni EU, je morda treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov avtorskih pravic.

Programska oprema ali dokumenti, za katere veljajo pravice industrijske lastnine, kot so patenti, blagovne znamke, registrirani modeli, logotipi in imena, niso vključeno v politiko Sodišča glede ponovne uporabe in zanje nimate licence.

Na spletiščih institucij Evropske unije znotraj domene europa.eu so povezave do spletišč tretjih oseb. Ker Sodišče na ta spletišča ne more vplivati, vas poziva, da preberete njihove dokumente o politiki glede varstva osebnih podatkov in avtorskih pravic.

Uporaba logotipa Evropskega računskega sodišča

Logotip Sodišča se ne sme uporabiti brez njegove predhodne privolitve.

PDF	ISBN 978-92-847-2101-6	ISSN 1977-5784	doi:10.2865/8090	QJ-AB-19-027-SL-N
HTML	ISBN 978-92-847-2076-7	ISSN 1977-5784	doi:10.2865/448358	QJ-AB-19-027-SL-Q

Evropski semester je od leta 2010 zagotavljal letni cikel usklajevanja ekonomske in fiskalne politike v EU. Sodišče je ugotovilo, da je Komisija v svojih poročilih za posamezne države zagotovila temeljito analizo letnega gospodarskega napredka držav članic, usklajevala strategijo Evropa 2020, zaradi česar je bilo leta 2020 doseženih šest od osmih ciljev, in Svetu za države članice predlagala ustrezna priporočila za posamezne države. Vendar pa je Sodišče ugotovilo tudi to, da je bila stopnja izvajanja tistih priporočil za posamezne države, ki so bila izvedena v celoti ali bistveno, v državah članicah nizka, in dalo več priporočil za izboljšanje uspešnosti evropskega semestra in dela Komisije na področju izvajanja procesa skladno s predpisi, in sicer z okrepitevijo osredotočenosti na področja s počasnim napredkom (kot sta revščina in raziskave), spremljanja izvajanja priporočil za posamezne države, povezave med sredstvi EU in priporočili za posamezne države ter povratnih informacij v pisni obliki o nacionalnih programih reform.

Posebno poročilo Sodišča v skladu z drugim pododstavkom člena 287(4) PDEU.

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Urad za publikacije
Evropske unije

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel. +352 4398-1

Vprašanja: eca.europa.eu/sl/Pages/ContactForm.aspx

Spletišče: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors